

Gorenjski Glas

PETEK, 15. JULIJA 2022

LETO LXXV, ŠT. 56, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Kranjska Gora polna turistov

V Kranjski Gori so predstavili novosti letošnje poletne turistične sezone. Destinacija je do sredine septembra polno zasedena. Zaznavajo tudi porast dnevnih gostov, zato veliko pozornosti posvečajo trajnostni mobilnosti.

ANA ŠUBIC

Kranjska Gora – »Število turistov se v naši destinaciji iz leta v leto povečuje,« pravi direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber in dodaja, da se trend iz predkoronarnih časov nadaljuje, saj so z nočitvami iz prvih štirih mesecev letošnjega leta že presegli številke iz leta 2019.

Poletna sezona, v katero so vstopili s številnimi novostmi, je že v polnem zagonu, destinacija pa je po besedah Vebra do sredine septembra kar polno zasedena.

Največ tujih gostov je še vedno iz Avstrije, Italije in

Nemčije. Pri gostih iz Velike Britanije, Španije in Francije so zaznali manjši upad, na drugi strani pa povečanje števila turistov iz Češke, Poljske in Madžarske. Izredno veseli so, da je čez celo leto, ne samo pozimi, tudi več gostov iz bivše Jugoslavije, predvsem Hrvatov in Srbov, kar opažajo zadnji dve leti.

Kot je pojasnil Veber, si s številom nočitev nikakor »ne želijo iti v nebo«, pač pa si želijo zgolj konstanten obisk čez celo leto. Največji izziv je zagotavljanje obiska aprila, maja, oktobra in novembra.

Zadnja tri leta so zaznali tudi izredno velik porast števila dnevnih obiskovalcev z vozili, česar Kranjska Gora ni več prenesla, je opozoril Veber. V začetku letošnjega leta so tako pristopili k vzpostavitvi trajnostne mobilnosti, začeli s plačljivim parkirnim režimom, s katerim so želeli razbremeniti vaške centre in obiskovalce preusmeriti na obrobje.

Poleg tega so se lotili ureditve dodatnih parkirišč. Letos so zagotovili več kot 350 dodatnih parkirnih mest.

▶ 3. stran

O poletni sezoni v Kranjski Gori so spregovorili: idejni vodja teka Julian Alps Trail Run Luka Hren, Dino Katalenič, ki je predstavil butični hotel Milka, direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber ter v. d. direktorja Gornjesavskega muzeja Aljaž Pogačnik in Marko Maučec iz podjetja Escapebox, ki sta predstavila Escape muzej v Kajžnkovi hiši. / Foto: Primož Pičulin

V gorah štejejo obiskovalce

Planinska zveza Slovenije je začela pilotno merjenje obiska planinskih poti na petih pilotnih lokacijah, med katerimi sta tudi Vršič in Storžič.

JASNA PALADIN

Kranj – Gore so izjemno občutljiv ekosistem, število pohodnikov pa iz leta v leto narašča, kar se odraža v pogostejših nesrečah, zahtevnejšem zagotavljanju varne in urejene planinske infrastrukture pa tudi oteženem ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Da bi našli dolgoročne rešitve, so se na Planinski zvezi Slovenije odločili za pilotni projekt merjenja obiska planinskih poti na petih pilotnih lokacijah – Osp, Vršič, Lovrenška jezera, Storžič in Kum.

▶ 4. stran

Med lokacijami, kjer poteka štetje planincev, je tudi Storžič. / Foto: Jasna Paladin

Mladi nadzorniki na taboru na Pokljuki

▶ 5. stran

Zaradi povečanega obsega dela zaposlimo več

JELOVICA

PROIZVODNIH
DELAVCEV (m/ž)

Za več informacij pokličite na
04 5113 236 ali 041 356 068
oz. sledite spodnji povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

GORENJSKA

Če se bo sprožil plaz, bodo zatulile sirene

Na Koroški Beli so vzpostavili alarmni sistem z elektronskimi sirenami, ki so nameščene na stavbo PGD Koroška Bela in na vodohran nad vasjo in ki bodo zatulile, če se bo sprožil plaz.

4

EKONOMIJA

Nič več osem ur dnevno?

V zadnjih mesecih je znova oživila razprava o možnostih uvedbe krajšega delovnika. Nekatera podjetja ga že preizkušajo. Osemurni delovni dan je sicer postal standard pred stoletjem.

9

GG+

Vezenine, ki pripovedujejo zgodbe

V Okroglem stolpu Loškega muzeja si je mogoče do konca avgusta ogledati razstavo Zavoda Tri z naslovom Izvezene zgodbe, na kateri se v besedi in izvezenih platnih predstavljajo priseljenke.

15

ZANIMIVOSTI

Korita Mostnice niso plaža

Korita Mostnice so ena najbolj priljubljenih naravnih znamenitosti v Bohinju, a med obiskovalci je včasih zaznati neprimerno obnašanje, na kar so opozorili prebivalci Stare Fužine.

24

VREME

Danes bo sončno, popoldne pa pretežno oblačno z nevihtami. Jutri bo zmer-no oblačno z nevihtami. V nedeljo bo sončno.

 16/27 °C

jutri: zmerno oblačno

Kranjska Gora polna turistov

1. stran

Nedavno so odprli novo parkirišče nasproti Best Western hotela v Kranjski Gori za razbremenitev območja jezera Jasna, dodatna parkirna mesta so zagotovili tudi v Gozdu - Martuljku, prihodnji mesec pa nameravajo začeti izgradnjo dodatnega P+R (parkiraj in se odpelji) parkirišča v Mojstrani.

Vozijo turistični avtobusi

Posebno pozornost so posvetili tudi javnemu potniškemu prometu. Na destinaciji krožno vozi turistični avtobus med Ratečami, Planico in Mojstrano, ki se ustavlja na najatraktivnejših turističnih točkah, letos pa je Občina Kranjska Gora v okviru spodbujanja razvoja trajnostne mobilnosti na območju Triglavskega narodnega parka vzpostavila tudi brezplačno povezavo med Mojstrano in dolino Vrata. Veber je kot veliko pridobitev omenil tudi asfaltirano cesto v dolino Vrata, ob tem pa je opozoril, da država ni poskrbela za ureditev prometnega režima z omejitvijo prometa, saj se je ta z ureditvijo ceste še povečal. »Če se s strani pristojnih institucij ta problematika ne bo uredila do 15. julija, bo Občina Kranjska Gora na žalost primorana razmisliti o ukinitvi brezplačnih avtobusnih prevozov v dolino Vrata, saj zaradi preobremenjenosti prihaja do težav v pretočnosti prometa in zamud turističnega avtobusa,« je opozoril.

Postajališče za avtodome

V okviru trajnostne mobilnosti bodo nadaljevali

Uredili so tudi povezovalno sprehajalno pot med Mojstrano in Hrušico. / Foto: Primož Pičulin

tudi razvoj kolesarskih in sprehajalnih poti. Uredili so novo povezovalno sprehajalno pot med Mojstrano in Hrušico, ki omogoča lažji dostop tudi do ferate Dobršnik. V tem mesecu bodo odprli tudi težko pričakovano postajališče za avtodome na lokaciji ob igralnici Korona vzdolž reke Pišnice v Kranjski Gori. Veber je zadovoljen, da jim je skupaj z občino uspelo odkupiti zemljišče in umestiti v prostor počivališče, kjer bo 19 nadstandardnih mest za avtodome.

Prenovljen kolesarski park

Podjetje SKI Kranjska Gora je zaradi večjih vzdrževalnih del in zamud pri doloži rezervnih delov za potrebe gradnje nove štirisedežnice na Vitranc poletno

obratovanje začelo sredi tega tedna, kar je nekoliko kasneje kot običajno. Odprli so prenovljen kolesarski park, na voljo so panoramski prevozi s sedežnico, poletno sankališče ...

Direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber je opozoril tudi na prometni kaos v dolini Vrata, saj država še ni poskrbela za ureditev prometnega režima. »Če se s strani pristojnih institucij ta problematika ne bo uredila do 15. julija, bo Občina Kranjska Gora na žalost primorana razmisliti o ukinitvi brezplačnih avtobusnih prevozov v dolino Vrata, saj zaradi preobremenjenosti prihaja do težav v pretočnosti prometa in zamud turističnega avtobusa.«

Tudi letos poteka tradicionalni festival Poletne noči, doslej bolj poznan pod imenom Poletje pod Vitrancem. Poletne večere, ki so jih v preteklosti prirejali v vasi Kranjska Gora, so

namreč razširili še na lokacijo v Mojstrani. V Kajžnikovi hiši v Ratečah je zaživel Escape muzej, ki predstavlja edinstveno ponudbo tudi v evropskem merilu. Pomembna pridobitev

k

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Pokrajine »žnjitič«

V Sloveniji pokrajine ustanavljamo, odkar imamo samostojno državo. Ne nazadnje imamo ustanovitve pokrajin, ki bo brez dvoma prispevala k decentralizaciji države, zapisano tudi v 143. členu ustave. Ta med drugim pravi, da se pokrajine ustanovijo z zakonom, s katerim se določijo tudi njihovo območje, sedež in ime, država pa z zakonom prenese na pokrajine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, za kar jim mora tudi zagotoviti potrebna sredstva.

Projekta ustanovitve pokrajin se je leta 2019 na pobudo predsednika države Boruta Pahorja vnovič resno lotil državni svet, ki je v ta namen ustanovil strokovno skupino za pripravo pokrajinske zakonodaje pod vodstvom Boštjana Brezovnika. V širši skupini je sodelovalo 62 slovenskih strokovnjakov in akademikov, ki so se v preteklih treh desetletjih ukvarjali z vprašanji regionalizacije, regionalnega razvoja, lokalne samouprave, pridružilo pa se jim je tudi trideset strokovnjakov in akademikov iz držav članic Evropske unije.

Čeprav stroka po Brezovnikovih besedah zagovarja stališče, da bi bilo za Slovenijo najbolj optimalno ustanoviti od šest do osem pokrajin, pa je bilo treba pri oblikovanju predloga upoštevati tudi obstoječa razmerja in povezave znotraj lokalnih skupnosti. Na tej podlagi je strokovna skupina že leta

2019 pripravila svoj razrez Slovenije na deset pokrajin s posebnima statusoma mestnih občin Ljubljane in Maribor.

Končni predlog, ki so ga državni svetniki soglasno potrdili prejšnji teden, je znova drugačen, saj predvideva petnajst pokrajin s posebnim statusom Ljubljane, in ne več Maribora, ki si želi ostati središče Štajerske pokrajine. Predsednik državnega sveta Alojz Kovšca ob tem poudarja, da je tokratni predlog nastal drugače kot v vseh prejšnjih poskusih, z njegovimi besedami – od spodaj navzgor. S tem je mislil na široko javno razpravo o predlogu strokovne skupine v lokalni skupnosti, saj so se med drugim snovalci nove pokrajinske zakonodaje udeležili kar 136 sej občinskih svetov, svoja stališča pa jim je nato vrnilo skoraj devetdeset občin.

Kot je bilo še poudarjeno, so iz tokratnega snovanja predloga regionalizacije Slovenije povsem izključili politične stranke, ki so doslej zaradi lastnih interesov zavrle še vsak tak poskus. A če se vrnemo na že omenjeno ustavo, ta tudi pravi, da pokrajinsko zakonodajo sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. Končno besedo bo torej spet imela politika, za katero Kovšca sedaj pričakuje, da bo premogla dovolj modrosti, da ne bo nasprotovala interesu prebivalcev in lokalne skupnosti. Bomo videli, staviti si ne upamo ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urša Petermel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senoženec, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino, Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V bolnišnici spet obvezne maske

Med pacienti in zaposlenimi v Splošni bolnišnici Jesenice ni večjega števila okuženih. Paciente pred operacijami in vse, ki so sprejeti v bolnišnico, testirajo s hitrimi testi.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Število okužb s koronavirusom se v zadnjem obdobju ponovno povečuje, zato je od ponedeljka tudi v Splošni bolnišnici Jesenice obvezna uporaba zaščitnih mask. Te morajo uporabljati tako zaposleni kot obiskovalci.

Kot je povedala Maja Valjavec iz bolnišnice, večjega števila okužb sicer za zdaj ne beležijo. Med zaposlenimi so bili sredi tedna trije potrjeni okuženi, posamezne okužbe pa odkrijejo tudi med pacienti, ki se zdravijo zaradi druge osnovne bolezni in je okužba s

koronavirusom odkrita bolj naključno.

V bolnišnici sicer s hitrimi antigenski testi testirajo vse paciente pred operacijami, pa tudi vse pacien-

Obiski pri pacientih so v jeseniški bolnišnici še vedno dovoljeni, a so omejeni na eno zdravo osebo, obisk pa lahko traja največ petnajst minut.

te, ki so sprejeti v bolnišnico. Testirajo tudi vse, ki pridejo v stik s covid pozitivno osebo v času hospitalizacije in razvijejo enega od simptomov.

Zaposlene pa testirajo v primeru stika z okuženo osebo in v primeru, da imajo enega od simptomov.

In kako ukrepajo, če je pacient pozitiven, se pa v bolnišnici zdravi zaradi druge bolezni? Takšnega pacienta dajo v izolacijo, medtem ko paciente, ki potrebuje-

jo hospitalizacijo zaradi covid-19, premestijo v druge bolnišnice, saj covidnega oddelka na Jesenicah ta čas nimajo.

Kako pa se pripravljajo na morebitni jesenski porast števila hospitaliziranih bolnikov zaradi covida-19?

»Na jesen se pripravljamo v skladu z navodili ministrstva za zdravje. V skladu s temi navodili mora vsaka ustanova za zdravljenje covid pozitivnih pacientov zagotoviti deset odstotkov svojih kapacitet, kar bi za nas pomenilo, da to lahko zagotovimo v sklopu posameznih oddelkov,« je povedala Maja Valjavec.

Ob tem pa je opozorila na veliko pomanjkanje kadra, zlasti v zdravstveni negi, zato za zdaj tudi ne vidijo možnosti, da bi lahko odpirali dodatne oddelke, ki bodo namenjeni samo zdravljenju bolnikov s covidom-19.

Pesniški večer s kresnicami

V nedeljo bodo na prireditvi Ženske (v) pesmi v Kropi prvič podelili pesniško nagrado kresnice.

IGOR KAVČIČ

Kropa – V nedeljo, 17. julija, ob 18. uri bodo na Šmelevem vrtu v Kropi na dvorišču Kristine Šuler prvič podelili novo pesniško nagrado kresnice. »Ideja za nagrado kresnice se je porodila na lanskem pesniškem Kristininem večeru. Takrat smo ob razumevanju lastnika Matjaža Hafnerja v Kropi odprli tudi novo kulturno prizorišče,« je povedal eden pobudnikov za nagrado, vsestranski kulturni zanesenjak Slavko Mežek iz gibanja Kultura-Natura Slovenija. Objavili so razpis za nove pesniške zbirke na temo Ženske (v) pesmi, na katerega je prispelo 18 novih, še neobjavljenih pesniških zbirk. Žirija v sestavi Ana Cecilia Prenz Kopušar, Vita Žerjal Pavlin, David Bandelj, Robert Titan Felix in Teja Goli je v branje prejela zelo raznovrsten nabor pesniških zbirk, s katerimi so avtorice in avtorji kar najbolje skušali zaobjeti naslov razpisa. Med njimi je žirija izbrala pet finalistov, katerih poezija je še

posebej izstopala, objavili pa so jih 8. marca letos. Med finaliste so se uvrstili: Ana Porenta z delom Slonim na ograji dvoma, Andraž Polič z delom Upesnjene, Cvetka Bevc z delom Sled ognjene-ga svinčnika, Irena Pajnik Beguš z delom Soneti in balade ter Polona Rodič z delom Iz prsti.

Razglasitev prejemnice oziroma prejemnika prve nagrade kresnice bo na pesniškem večeru v nedeljo, na rojstni dan v Kropi rojene pesnice Kristine Šuler (1866–1959). Štiri finalistke in finalist bodo pred tem prebrali nekaj pesmi iz zbirk, ki so jih poslali na razpis. Vsi bodo prejeli spominsko diplomo, lavreatki oziroma lavreatu pa bo šla pozornost trajne vrednosti, skulptura Kresnica kiparke Sabe Skaberne (iz ciklusa Bube, kresnice in ostala čudovita bitja). Ponovitveni pesniški večer, novi razpis in naslednja podelitev nagrade bo leta 2023 na Stari Gori v Prlekiji (občina Sveti Jurij ob Ščavnici), kjer je Kristina Šuler učila in ustvarjala kar 25 let.

Sredstva tudi na Gorenjsko

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Ministra za gospodarstvo ter razvoj in evropsko kohezijsko politiko Matjaž Han in dr. Aleksander Jevšek sta predstavila rezultate javnega razpisa za vlaganja v kakovostno in trajnostno preoblikovanje slovenskega turizma za krepitev njegove odpornosti, v okviru katerega je bilo namenjenih skupno 69 milijonov evrov.

Med gorenjskimi gorskimi centri so bili na razpisu uspešni družba Velika planina, Žičnice Vogel Bohinj, RTC Kranjska Gora in RTC Kravavec. V drugem sklopu, namenjenem turističnim namestitvam, pa sta bila z Gorenjske uspešna družba Medium iz Žirovnice in kranjski Hotel Lonca.

Brezplačna vodenja po tržiški občini

Tržič – Služba za turizem Tržič v juliju in avgustu vabi na brezplačna vodenja. »Vsak ponedeljek ob 10.10 si lahko ogledate Dovžanovo sotesko, ob 12.10 pa mesto Tržič. Ob četrtek ob 17. uri nudimo brezplačno vodenje na gradu Altgutenberg, vsak petek pa ob 10.20 ogled Šentanskega rudnika in ob 12.05 ogled Taborišča Ljubelj,« so sporočili. Za več informacij so dosegljivi na telefonskih številkah 04 597 15 24, 04 597 15 36 in 051 627 057 ter e-naslovu na informacije@trzic.si.

Če se bo sprožil plaz, bodo zatulile sirene

Na Koroški Beli so vzpostavili alarmni sistem z elektronskimi sirenami, ki so nameščene na stavbo PGD Koroška Bela in na vodohran nad vasjo in ki bodo zatulile, če se bo sprožil plaz nad vasjo.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Alarmni sistem na plazovih v zaledju Koroške Bele je vzpostavljen, so sporočili z Občine Jesenice. Namenjen je opozarjanju pred potencialnimi nevarnostmi plazov, ki bi se lahko sprožili nad vasjo. Aktivnih je več kot dvajset zemeljskih plazov in podorov, najbolj resno grožnjo naselju pa predstavljata plazova Urbas in Čikla.

Potezne zanke in senzorji

»Na hudournikih Urbas in Čikla so postavljene tri potezne zanke, skupaj s senzorji za nadzor le-teh, hkrati pa so del vzpostavljenega alarmnega sistema tudi elektronske sirene na lokaciji PGD Koroška Bela in vodohrana nad Koroško Belo, daljinski ročni aktivator alarma na lokaciji GARS Jesenice in retranulator na lokaciji PGD Koroška Bela,« so pojasnili.

Potezne zanke so povezane s sirenami, ki se bodo sprožile v primeru, ko bi večja količina materiala prekinila zanko.

Celoten alarmni sistem ter sistem monitoringa na zemeljskih plazovih v zaledju Koroške Bele je pod videonadzorom, s katerim

Potezne zanke so povezane s sirenami, ki se bodo sprožile v primeru, ko bi večja količina materiala prekinila zanko. / Foto: arhiv Občine Jesenice

spremljajo dogajanje ter morebitne poskuse vandalizma nad sistemom, so pojasnili na Občini Jesenice.

Zaplavne pregrade, kamere in tipala ...

Občina je z reševanjem problematike pobočnih masnih premikov v zaledju Koroške Bele aktivno začela konec leta 2015, med drugim so v sodelovanju s pristojnimi državnimi

Vsa gospodnjstva na Koroški Beli so prejela zloženko o priporočenih ubežnih smereh z zbirnimi mesti v primeru sproženja zemeljskega plaz.

ustanovami izvedli obsežne raziskave plazovitega območja nad vasjo, sanirali strugo potoka Bela,

zgradili več novih zaplavnih pregrad, ki so namenjene zadrževanju materiala, ki ga hudournik prinese iz zalednih grap. Zgradili so tudi novo dovozno cesto do pregrad. Prav tako so uvedli sistem opazovanja s kamerami in tipali, ki zaznavajo premike plazov in merijo odpiranje razpok.

Projekt pa so zdaj nadgradili še z vzpostavitev alarmnega sistema.

V gorah štejejo obiskovalce

◀ 1. stran

»Za zasnovno smotrniških ukrepov za učinkovito razpršitev in pravočasno preusmerjanje tokov planincev potrebujemo podatke o obisku gora, zato smo v juliju 2022 začeli štetje planincev. Merjenje bo potekalo do decembra 2023. Lokacije so premišljeno izbrane – pokrivajo različne tipe obiskovalcev in ciljnih skupin, s tem pa nudijo kompleksnejši pregled nad dogajanjem na terenu. Z merjenjem obiska v gorah bomo prvič v Sloveniji na podlagi realnih podatkov pridobili dejansko stanje obiska na pilotnih lokacijah ter s tem vpogled v trende za celotno območje Slovenije,« pravijo na Planinski zvezi Slovenije.

Pridobljeni podatki bodo izboljšali razumevanje obiska v gorah, denimo kdaj je

Ena od naprav za merjenje obiska v naših gorah / Foto: Barbara Kelher (PZS)

obiskovalcev največ, kakšna je povezava z vremenom, kakšna je časovna obremenjenost posameznih lokacij in podobno. Analiza stanja obiska planinskih poti bo izhodišče za oblikovanje ukrepov, potrebnih za učinkovito upravljanje tokov

obiskovalcev v različnih časovnih obdobjih. Vse z namenom zagotavljanja varnosti planincev, ohranjanja narave in dediščine ter kakovostnega doživljanja gorskega sveta.

Gre za povsem nov pristop, ne le v Sloveniji, ampak

tudi na ravni Evropske unije. Projekt Planinstvo 4.0, znotraj katerega poteka štetje obiska, tako predstavlja referenčni projekt trajnostnega in sodobnega razvoja in upravljanja planinske infrastrukture ter usmerjanja obiska v gorah.

Mladi nadzorniki na taboru na Pokljuki

Učenci Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe, ki sodelujejo v programu Mladi nadzornik, so se udeležili poletnega tabora na Pokljuki, ki ga je Javni zavod Triglavski narodni park organiziral v okviru projekta VrH Julijcev. Med drugim so se seznanili z delom naravovarstvenega nadzornika TNP.

MAŠA LIKOSAR

Zajavornik – Dvajset otrok iz Gorij, Mojstrane, Kranjske Gore, Bohinja, Radovljice in z Bleda je v sklopu tabora na različne načine spoznavalo naravni svet s poudarkom na varovanju narave in ohranjanju vrst ter njihovega življenjskega prostora. Med drugim so se seznanili z delom naravovarstvenega nadzornika TNP, s pomenom kakovosti na gorskih pašnikih

in planinah, z dvoživkami in rastlinami, ki so pomembne za ohranjanje pestrosti narave Triglavskega narodnega parka. Učili si se tudi varnega gibanja v gorah, v okviru projekta Mladi na vrhu so se podali do Blejske koče na planini Lipanca. Ker so jih na taboru učili tudi o pomenu trajnostne mobilnosti, so se nekajkrat do različnih točk po planoti odpravili z brezplačnim organiziranim javnim prevozom, ki je vse poletje na

voljo tako obiskovalcem kot domačinom. Mladi nadzorniki so spoznavali tudi sedem živalskih vrst, eno rastlinsko vrsto in štiri habitatske tipe Nature 2000 ter obiskali prenovljeno učno pot po barju Goreljek.

Petdnevni tabor, ki se je včeraj zaključil ob Bohinjskem jezeru, sta vodila naravovarstveni nadzornik JZ TNP Jernej Legat in Mojca Pintar, ki je v JZ TNP zadolžena za področje okoljske vzgoje. Kot je

Otroci so od nedelje do četrтка počitnikovali v osrčju Triglavskega narodnega parka.

/ Foto: Tina Dokl

Na planini Zajavornik so si ogledali, kako iz mleka krav, ki se pasejo na planini, izdelujejo sir. / Foto: Tina Dokl

pojasnila Pintarjeva, je program Mladi nadzornik potekal od leta 2002 vse do epidemije. »Lani smo ga znova obudili in k sodelovanju povabili otroke z 38 šol, ki so vključene v skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe,« je dejala Pintarjeva. Legat je ob tem dodal, je cilj takšnih taborov dolgoročno vzgajati mlade v okoljsko ozaveščene posameznike.

Otrokom se je na planini Zajavornik pridružil tudi direktor JZ TNP Tit Potočnik. »Program je namenjen

spoznavanju narave in ravnanja v njej ter zavedanju, zakaj je to tako pomembno. Mladi nadzorniki vedo, kako se je v takšnem okolju treba obnašati, njihove navade pa močno pripomorejo k uresničevanju ciljev varstva narave, saj jih prenašajo tudi na druge. Takšno spoštovanje narave pravzaprav pričakujemo od vsakega obiskovalca Triglavskega narodnega parka,« je poudaril Potočnik.

Mladi udeleženci tabora Samo in Bine Arlič ter

Lan Klukovič iz Mojstrane so dejali, da so se naučili in izkusili veliko novega. »Saidili smo zelene jelše, spoznavali divjega petelina, videli smo tudi, kako se izdeluje sir,« je povedal Samo. Dejali so tudi, da se moramo v naravi obnašati spoštljivo in spodobno. »Ne smemo odlagati smeti, ne smemo posegati v živali in trgati rastlin,« je dodal Lan. Bine pa je povedal, da bo tudi starše in odrasle opozarjal, kaj v naravi smemo in česa se ne smemo početi.

Prejeli smo

Tudi velikim in bogatim ne sme biti dovoljeno vse!

Preglasna zasebna zabava na Golf igrišču Bled (Royal Bled Golf) v soboto, 9. 7. 2022, je presegla vse meje dopustnega.

Na Golf igrišču je bila v noči s sobote, 9. 7. 2022, na nedeljo zabava, ki je trajala od večera pa do četrte ure naslednjega dne. Torej skoraj vso noč. Menda je šlo za praznovanje rojstnega dne gospe, ki ima tam pomemben vpliv. O bogatem ognjemetu niti ne bi izgubljal besed. Povsem nekaj drugega pa je bilo veliko preglasno predvajanje moderne glasbe s poudarjenimi basovskimi toni, ki so se razlegali več kilometrov daleč po okolici. Tako smo bili tudi nepovabljeni prisiljeni poslušati nevšečno glasbo v času, ki je sicer namenjen spanju. Poleg tistih, ki v okolici blejskega golfskega igrišča živimo, je v tem času v kampu Šobec, kampu River kamp in na Bledu ter v okolici že nekaj tisoč turistov.

Na kratko povedano, ravnanje odgovornih na Golf igrišču je bilo neprimerno, neodgovorno in za okolje turistične infrastrukture, kar naj bi golfsko igrišče bilo, nedopustno. Dejavnje potrjuje mnenje, da Golf igrišče Bled ni več tisto, kar je bilo in kar bi moralo biti. Bilo naj bi pomembna turistična infrastruktura, ki naj bi s prefinjenim občutkom turistom ponujala nepozabna doživetja v športu, ki ni dosegljiv vsem in povsod. Igrišče naj bi bilo sestavni del nadpovprečne turistične ponudbe. Ali to je? Ne, ni. Pa ne zato, ker je igrišče ograjeno z visoko žično ograjo, ali zato, ker normalen dostop onemogoča cestna zaporica, ali zato, ker je za igranje treba plačevati zelo visoke pristojbine, ali morda

zato, ker je obisk včasih zaprt ali vsaj nezaželen zaradi »zasebne« uporabe, ali zato, ker je lastnik tujec. Ne, ne zato. Ampak zato, ker tisti, ki skrbijo za igrišče, ne delajo z roko v roki s ponudniki turistične ponudbe v okolju, z namenom, da bi soustvarjali ponudbo visoke kakovosti. Seveda deklarativno temu ni tako, ampak dejanja potrjujejo trditve, da »golfisti« mislijo, da jim je dovoljeno vse. Kaj drugega naj si mislimo tisti, ki smo imeli za tovrstni razmislek na razpolago neprespano noč, in kaj drugega naj si mislijo tisti turistični delavci, ki so v nedeljo zjutraj morali odgovarjati nezadovoljnim turistom, ki so se množično pritoževali zaradi nočnega hrupa.

Da odgovorni na Golf igrišču res ne razumejo, kaj so povzročili omenjeno noč, je dokaz odgovor, da so za zabavo imeli dovoljenje Upravne enote Jesenice. Namesto da bi jim bilo žal, da bi se iz napačne nekaj naučili in se prizadežim opravičili, ker več po razbijaški noči tako ali tako ne morejo narediti, ostajajo na stališču, da so pač imeli dovoljenje. Posredno to lahko ra-

zumemo, da si domišljajo, da je to njihova pravica. Če je res, da so za tak glasbeni dogodek, kakršen je bil, imeli upravno dovoljenje, zasluži najostrejšo kritiko in tudi sankcije tisti, ki je, če je, tako upravno dovoljenje podpisal. Ta birokrat zagotovo nič ne ve o turizmu in javnem redu in miru. In še nekaj je pomembno. Če turistični delavci in vsi tisti, ki si prizadevamo ustvarjati pogoje za trajnostni kakovostni turizem, in tisti, ki si prizadevamo ustvarjati sožitje med turizmom in domačini, ob takih dogodkih ne bomo povzdignili kritičnega glasu, potem nam ni pomoči. Preprečiti moramo neprimerno dejanja samopašnežev, ki jim je bolj pomembna lastna zabava kot pa skupni uspeh in zadovoljstvo. Tako se verjetno ne bi obnašali vplivneži iz Golf igrišča, če bi živeli med nami. Vsiljuje se vprašanje: Ali je res vseeno, kdo je lastnik turističnih kapacitet, če verjamemo v slogan »Turizem smo ljudje«?

ZLATKO KAVČIČ,
PREDSEDNIK TURISTIČNEGA
DRUŠTVA LESCE

Na poti k odličnemu zdravju

Delovni čas
prilagodimo
vašim
potrebam!

Družba OptimaMed je vodilni ponudnik s področja rehabilitacije in zdravstvene preventive. Nudimo vam dolgoročno zaposlitev in številne možnosti nadaljnjega razvoja.

V naši PE OptimaMed Gesundheitsresort Agathenhof takoj zaposlimo

zdravnico/zdravnika splošne medicine (Ärztin/Arzt für Allgemeinmedizin)

Številka razpisa: 2022-12719; od 70.000,00 EUR*

*Delo za skrajšan delovni čas; bruto plača na leto na osnovi polnega delovnega časa brez dodatnih plačil; v primeru ustrezne kvalifikacije in delovnih izkušenj plačamo tudi bistveno več.

Veselimo se vaše prijave na spletni strani www.senecuragruppe.at
Razpis boste našli pod zgoraj navedeno številko.

Kontakt:
Andrea Pfund-Gitschtaler, MAS,
Verwaltungsdirektorin
T: +43 664 854 68 10
E: a.pfund-gitschtaler@optimamed.at

Vabijo prostovoljne voznike

Bled – V občini Bled, kjer so se projektu Prostofer pridružili pred dvema letoma, vabijo prostovoljne voznike, da se pridružijo njihovi prostofer-ski družini. Kot pojasnjujejo, je potreb po vožnjah vse več, bliža se tudi čas dopustov, ko je voznike še težje zagotoviti. Za vsa vprašanja so dosegli vi na telefonsko številko 04/575 01 16 ali e-naslov marija.ferjan@bled.si.

Krvodajalske akcije v Škofji Loki

Škofja Loka – Škofjeloško območno združenje Rdečega križa Slovenije prihodnji teden pripravlja krvodajalske akcije v Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto. Krvodajalske akcije bodo potekale vsak dan od ponedeljka, 18. julija, do četrтка, 21. julija, od 7. do 13. ure.

Soglasje k imenovanju direktorja muzeja

Kranjska Gora – Kranjskogorski občinski svetniki so na sredini seji dali soglasje k imenovanju Aljaža Pogačnika za direktorja Gornjesavskega muzeja Jesenice.

V Kokri našli sledi odplak

Kranjska občina opozarja na problem izlivanja fekalnih voda v Kokro in nedovoljenega odvzema vode neposredno iz reke v sušnem obdobju.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Z Mestne občine Kranj pozivajo kmetovalce in gospodinjstva iz vseh občin, ki se nahajajo ob reki Kokri in njenih pritokih, naj odpadne vode iz greznic in gnojnih jam ne izlivajo v reko. »Gre za nedovoljeno in zato tudi kaznivo onesnaževanje narave,« opozarjajo. Ob daljši suši in posledično nizkem vodotoku je velika težava tudi nedovoljen odvzem vode neposredno iz reke, še poudarjajo.

Kršilce obeh prepovedi je težko odkriti, saj Kokra in njeni pritoki tečejo od Jezerskega, Preddvora, Šenčurja, Cerkelj, Tržiča do Kranja, poleg tega gre za hitra, enkratna dejanja, ki jih je težko zaznati na licu mesta, pojasnjujejo na MOK, kjer zato pozivajo vse, ki bi opazili takšna dejanja, da takoj pokličejo 112, »saj gre za resno ogrožanje narave

Zadnja analiza voda v kanjonu reke Kokre je pokazala, da se v vodi pojavlja t. i. staro fekalno onesnaženje. / Foto: Gorazd Kavčič

in posledično tudi zdravja ljudi.

Ob daljši suši in visokih temperaturah, kot jih beležimo v zadnjem obdobju, se vode naravno penijo, telo vode pa v takšnih razmerah izgubi tudi naravno zmožnost prečiščevanja, zato vsako, tudi manjše

onesnaženje, lahko povzroči okoljska tveganja, opominjajo na MOK.

Analiza kopalnih voda na neuradnih naravnih kopališčih na Kosorepu in Save, opravljena sredi junija, je sicer pokazala, da so vode varne za kopanje. Naknadna, podrobnejša analiza voda v

kanjonu reke Kokre, ki jo je na pobudo Krajevne skupnosti Center in po naročilu MOK izvedel Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, pa je ob delnih, mikrobioloških bioloških rezultatih pokazala, da se v vodi pojavlja t. i. staro fekalno onesnaženje. V njej so

namreč odkrili mikrobiološke parametre, kot so enterokoki in E.coli, ki so značilni za dlje časa stoječo fekalno vodo, obenem pa nakazujejo nepravilno in nelegalno izlivanje greznic in gnojevke. Bolj podrobni rezultati bodo znani konec julija.

»Kakovost vode je sicer skladna z normativi Uredbe o upravljanju kakovosti kopalnih voda, toda ob takšnih enkratnih, prepovedanih dejanjih, ko se posledično povečajo enterokoki in E.coli, voda postane neprimerna za kopanje, predvsem za otroke in najmlajše,« opozarjajo na MOK. O analizi vode v kanjonu reke Kokre je MOK obvestila tudi Inšpekcijo RS za okolje in prostor ter jo pozvala k nadzoru nad izpusti v reko.

Ob daljši suši in posledično nizkem vodotoku je velika težava tudi nedovoljen odvzem vode neposredno iz reke. Rezultati merilnih postaj vodotoka Agencije RS za okolje kažejo, da se med Preddvorom in Kranjem izgubi tudi precej vode, zato na MOK pozivajo, naj ljudje v sušnem času vode ne črpajo iz rek in je ne uporabljajo za zalivanje ali pranje.

Agrosaat in Kmetijsko gozdarski zavod Kranj

v sodelovanju s Poličarjevo kmetijo

VABIMO NA ŽE 22. TRADICIONALNI DAN POLJA v torek, 19. julija 2022, ob 9. uri na poskusno polje na Polico pri Naklem

Predstavili vam bomo:

- sorte **krompirja** (8 sort),
- poskus s **koruzo** in težave s pridelavo,
- ozimna **žita** (pšenica, tritikala),
- pomen **strniščnih dosevkov** za rodovitnost tal ter pridelavo krme v obdobju suše, novo linijo neprezimnih dosevkov **AGROSAT 11 VITA**,
- pomen apnenja.

Pogovorili se bomo o pridelovalni sezoni žit, krompirja in koruze. Zaključek bo tradicionalno druženje na Poličarjevi kmetiji.

RWA Slovenija, d.o.o.,
Dolenjska c. 250a, Škofljica
T: 01 514 00 70,
E: semena@agrosaat.si
www.agrosaat.si

Evropska sredstva za Šolo prenove

Za projekt Šola prenove za nove generacije in dediščino 21. stoletja, v katerega sta vključeni tudi Občina Škofja Loka in Osnovna šola (OŠ) Ivana Groharja, so na razpisu norveškega finančnega mehanizma pridobili pol milijona evropskih sredstev.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Glavni cilj projekta Šola prenove za nove generacije in dediščino 21. stoletja je vzpostaviti medinstitucionalno okolje in učne prakse za bolj načrtno izobraževanje mladih na ravni osnovne šole o kulturni dediščini in njeni prenovi, so pojasnili na Občini Škofja Loka. V projektu, pri katerem sodelujejo z OŠ Ivana Groharja, so se ob koordinaciji vodilnega partnerja Združenja zgodovinskih mest Slovenije povezali še: Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine in norveški partner Magma Geopark AS.

Kulturno dediščino približati mladim

Projekt Šola prenove za nove generacije predstavlja nadgradnjo in širi vsebine

programa Šole prenove, ki poteka od leta 2015, so razložili na Občini Škofja Loka. »Projekt so partnerji pripravili z namenom, da kulturno dediščino približajo tudi mladim v okviru rednega izobraževanja, zato bodo

Projekt Šola prenove za nove generacije predstavlja nadgradnjo in širi vsebine programa Šole prenove, ki poteka od leta 2015, so razložili na Občini Škofja Loka. »Projekt so partnerji pripravili z namenom, da kulturno dediščino približajo tudi mladim v okviru rednega izobraževanja, zato bodo v projektu razvili sodobne prakse poučevanja različnih predmetov v osnovni šoli skozi uporabo primerov iz kulturne dediščine in prikazali veščine njene prenove.«

v projektu razvili sodobne prakse poučevanja različnih predmetov v osnovni šoli skozi uporabo primerov iz kulturne dediščine in prikazali veščine njene prenove. Nov način poučevanja v novem okolju in z novimi, v projektu razvitimi orodji bodo najprej preverili v osnovni šoli, ki sodeluje kot

partnerica v projektu. »V nadaljevanju pa bodo nove prakse poučevanja o kulturni dediščini razširili tako med učitelji, strokovnimi delavci in ravnatelji različnih osnovnih šol kot tudi med deležniki na nacionalni ravni, odgovornimi za načrtovanje kulturne, izobraževalne in prostorske politike.« Projekt bodo zaključili konec aprila 2024, v tem času pa naj bi izdelali: priročnik za učitelje z 18 učnimi pripravami in metodiko za izbrane predmete in vsebine, didaktična gradiva za poučevanje v učilnici in na terenu za vsako triado ter set interaktivnih gradiv, pripravili bodo tudi demonstracijsko učno okolje –

didaktični kotichek za učence OŠ Ivana Groharja in učni laboratorij za usposabljanje učiteljev v Škofji Loki. »Poleg tega bo preko sodelovanja sodelovanja deležnikov, odgovornih za načrtovanje kulturne, izobraževalne in prostorske politike na nacionalni ravni.«

Propadajoča lepotica Danica

Za Vilo Danica v Preddvoru že dolgo iščejo rešitev. Že na prvi pogled je stavba videti zapuščeno, kot da je samo še vprašanje časa, kdaj se bo sesula sama vase.

ALENKA BRUN

Preddvor – Zadnje čase krožijo različne zgodbe o Vili Danica v Preddvoru, ki stoji nad Francarijo. Tudi

Da je Vila Danica kulturni spomenik izjemnega pomena za Preddvor, ena najlepših vil na Gorenjskem, ki zaradi neustreznega lastništva razpada, poudarja preddvorski

območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine, poudarja: »Vila ima izjemen potencial. Že sama lokacija je pravzaprav idealna: povzdignjena nad naselje,

Vila Danica daje slutiti, da je doživela lepše čase. / Foto: Alenka Brun

ta, da se že nekaj časa govori o razlastitvi sedanjega lastnika, saj naj bi bil ta pri sodelovanju z občino neodziven. Nekateri s prstom kažejo na delovanje Zavoda za varstvo kulturne dediščine, češ da si je lastnik marsikaj dovolil, in to brez vseh soglasij.

župan Rok Roblek. Kot pravi, se z lastnikom občina nikakor ne more dogovoriti o predlogih, ki mu jih predstavijo ali poskušajo predstaviti.

Vila ima izjemen potencial

Tudi Matevž Remškar, konservator s kranjske

v zavetju gozda in – gledano širše – nedaleč stran od mesta Kranj in ne nazadnje tudi od prestolnice. Je kulturni spomenik, nabit s kulturnimi pomeni in vrednotami, ki bi jih morali ohraniti.« Kot dodaja, gre v bistvu za vilo Güntzla, imenovano tudi Dolenčeva vila, s konca

19. stoletja. »Načrti zanjo so bili izdelani leta 1895. Ima bogato razčlenjeno fasado z leseno nadstropno zastekljeno verando na južni strani. Še je ohranjen vrt z različnimi eksotičnimi drevesi. Je pa vila izredno slabo vzdrževana, in če se ne bo nič spremenilo, bi utegnila biti škoda na gradivu tako velika, da bodo izgubljene bistvene sestavine tega spomenika. Kakšno je stanje notranjosti v zadnjem času, nam ni znano, a bojim se, da so kakšne nove inštalacije in raznorazne talne ali stenske obloge slabo vplivale na stanje objekta.« Lastniku so v letu 2015 celo izdali kulturnovarstvene pogoje za celovito prenovo, a žal se od takrat ni zgodilo prav veliko.

Ali bodo vilo uredili in lastniku izstavili račun

Na Občini Preddvor za zdaj vidijo rešitev v iskanju dobrih praks, ki bi jim na podlagi občinskih odlokov in pristojne zakonodaje omogočale, da bi sami na stroške lastnika uredili kulturni spomenik in račun izstavili lastniku nepremičnine.

»Kulturna dediščina je v tem primeru na robu propada in tega si kot lokalna skupnost ne smemo dovoliti,« je odločen Roblek.

Svetnik ravnal v nasprotju z interesi

Komisija za preprečevanje korupcije je ugotovila, da je član Občinskega sveta Občine Domžale Matej Oražem z glasovanjem o sklepih, katerih predlagatelj je bil sam, kršil zakon o preprečevanju korupcije.

JASNA PALADIN

Domžale – Komisija za preprečevanje korupcije je v sredo objavila pravnomočne ugotovitve o kršitvi nasprotja interesov domžalskega svetnika Mateja Oražma (Lista Metoda Marčuna).

Kot so zapisali, so postopek na podlagi prijave uvedli leta 2021, na podlagi pridobljene dokumentacije pa so ugotovili, da je Matej Oražem kot občinski svetnik in v obdobju od 16. marca 2019 do 21. novembra 2019 tudi aktivni član in predsednik Zavoda za šport in rekreacijo Domžale na seji Občinskega sveta Občine Domžale aprila lani pri točki o obravnavi revizijskega poročila o poslovanju Zavoda za šport

in rekreacijo Domžale v letih 2017–2020 glasoval za dva sklepa, katerih predlagatelj je bil on sam. »Ker je bil izkazan poslovni stik med obravnavano osebo in Zavodom za šport in rekreacijo Domžale, se je občinski svetnik znašel v okoliščinah, ki pomenijo dejansko nasprotje interesov, pri čemer ni storil vsega, da se temu izogne. S tem je ravnal v nasprotju s 37. členom ZIntPK,« med drugim lahko preberemo v poročilu. Čeprav so ga na Komisiji že v času postopka pozvali k izjasnitvi, le-te svetnik ni podal.

Matej Oražem, ki je občinski svetnik od leta 2014, je konec junija sicer že napovedal kandidaturu za domžalskega župana.

Razstavlja Breda Capuder

Kamnik – V preddverju, prvem in drugem nadstropju Občine Kamnik je na ogled razstava portretov in risb kamniške ljubiteljske umetnice Brede Capuder - Frida. To je njena sedma samostojna razstava. Na ogled je postavila portrete pomembnih Kamničank in Kamničanov in nekaterih tujih osebnosti, posebno pozornost pa je namenila tudi Plečniku. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

Breda Capuder - Frida / Foto: Jasna Paladin

Odvažali greznične gošče

Organizirana junijska akcija Občine Kamnik, v kateri so praznili greznice, je bila med lastniki objektov na Veliki planini dobro sprejeta, zato jo bodo izvedli tudi v juliju in septembru.

JASNA PALADIN

Velika planina – Občina Kamnik je med 20. in 30. junijem organizirala akcijo praznjenja greznic iz objektov na Veliki planini, saj je, kot je poudaril župan Matej

Slapar, občina zavzela ničelno toleranco do odpadkov na Veliki planini iz koč, ki ležijo na vodovarstvenem območju.

Skupaj z izbranim izvajalcem del Komunalnim podjetjem Kamnik so izpraznili

greznice pri 34 objektih za kratkotrajno nastanitev in tako v centralno čistilno napravo Domžale - Kamnik odpeljali 48 kubičnih metrov grezničnih gošč. »Akcija je bila dobro sprejeta, saj imamo za mesec julij in september že naročen odvoz pri več kot dvajsetih objektih. Naslednja akcija bo tako potekala od 27. do 29. julija, nato pa spet tudi 1. in 2. septembra ter med 27. in 30. septembrom,« so nam odgovorili na občini in dodali, da so lastniki v času akcije lahko predložili potrdilo o tem, da so odvoz grezničnih gošč letos naročili sami, a so prejeli le eno tako potrdilo.

Vrednost javnega naročila, s katerim so izpeljali akcijo, je dobrih 43 tisoč evrov. Po zaključku akcije bo občina opravila tudi inšpekcijski nadzor.

Z organizirano akcijo je občina poskrbela, da bodo greznične gošče končale v čistilni napravi, ne v naravi.

Fotografska razstava Jerneja Hudolina

Železniki – Muzejsko društvo Železniki vabi danes, 15. julija, ob 19. uri v galerijo Muzeja Železniki na odprtje fotografske razstave Jerneja Hudolina z naslovom Zapisovanje čutenj. Razstavo si bo možno ogledati do 16. avgusta.

Smo mednarodna družba, ki izdeluje stroje za proizvodnjo polprevodnikov. Sedež naše družbe je v mestu San Jose (Kalifornija, ZDA). Naši odjemalci so različna industrijska podjetja. Naša PE Dresden je odgovorna za prodajo in servis naših izdelkov po celi Evropi. Zaradi vse večjega povpraševanja po naših izdelkih zaposlimo v naši PE Beljak/Villach:

SERVISNEGA TEHNIKA/ SERVISNEGA INŽENIRJA m/ž (Servicetechniker/Serviceingenieur)

Vaše delovne naloge:

- inštalacija, vzdrževanje, iskanje motenj delovanja in popravilo naših strojev oz. komponent
- skrb za potrebe strank na licu mesta – predvsem v Beljaku (Villach), po potrebi tudi po celi Evropi oziroma celem svetu

Potrebne kvalifikacije:

- mehatronik, srednja tehnična šola oz. višja izobrazba
- znanje nemščine in angleščine, pisno in ustno – večina vaše komunikacije bo potekala v angleščini
- poznavanje področij avtomatizirane tehnologije, industrijskega inženiringa, krmilne tehnologije, kibernetike in pnevmatike so prednost, niso pa pogoj – v sklopu naše delovne ekipe vam zagotavljamo tudi ustrezno uvajanje v delo

Začetek dela po dogovoru oziroma takoj. Delo za nedoločen čas. Delo 40 ur na teden. Veselimo se vaše vloge v nemščini. Dodatne informacije:

g. Triebel, E: tom.triebel@sptmicro.com
oz. T: +49 351 260 65 13, GSM: +49 172 456 26 96

Padalci v Lescah

ZORAN RAČIČ

Lesce – Letališče Lesce poleti tradicionalno gosti najboljše padalce sveta, ki so tudi tokrat v velikem številu pokazali, da je leško tekmovalanje eno najbolje organiziranih, saj se je pod Stolum zbralo 37 ekip oz. 185 padalcev in padalk. Veter, ki je sicer stalni spremljevalec padalcev, je predvsem v petek in soboto pihal neusmiljeno, toda še v mejah normale. V takšnih razmerah so se najbolj znašli domači padalci, ki jim je poznavanje razmer prineslo veliko uspeha. Zmagali so namreč v konkurenci ekip, na najvišji stopnički je stal tudi Roman Karun med moškimi, na drugo

mesto v konkurenci žensk se je uvrstila Maja Sajovic. "Vsaka uvrstitev na zmagovalni oder je velik uspeh, če pa še zmagaš, in to dvakrat, potem si le še bolj vesel. V eter je resda odigral veliko vlogo, mi smo poznavanje teh razmer izkoristili in se veselili zmage, ki je na domačih tleh še toliko slajša," je tekmovalanje ocenil Roman Karun, kapetan domače ekipe.

Rezultati: ekipe: 1. Slovenska vojska (Karun, Balta, Kostanjevec, Bečan, Sajovic) – 58, 2. Dukla 1 (Češ.) – 64, 3. Sportfördergruppe (Nem.) – 68; moški: 1. Karun (Slo.), 2. Wiesner (Nem.), 3. Gečnuk (Češ.); ženske: 1. Gustke (Nem.), 2. Sajovic (Slo.), 3. Stearns (ZDA).

Maja Sajovic se je uvrstila na drugo mesto. / Foto: arhiv dogodka

Kolesarji tokrat na Pokljuki

Zgornje Gorje – Kolesarska kluba Bled in Gorje to soboto in nedeljo organizirata tekmi na Pokljuki. V soboto bo na Rudnem polju na sporedu 49. Pokal Bleda, v nedeljo pa se bodo kolesarji in kolesarke različnih starostnih kategorij pomerili na Vzponu na Pokljuko s startom v Zgornjih Gorjah. Tekma bo štela tudi za državno prvenstvo.

Začenja se prva liga

S tekmami prvega kola se ta konec tedna začenja prva slovenska nogometna liga. Domžale bodo jutri gostile Celje, Radomljani pa se bodo v Ljudskem vrtu pomerili z aktualnimi prvaki.

ALEŠ SENOŽETNIK

Maribor – Pred vrati je nova sezona slovenske nogometne lige, v kateri se bo za naslov prvaka znova pomerilo deset ekip. Sezono bosta že danes zvečer na Bonifiki odprla Koper in Tabor Sežana, jutri pa bodo na svoj račun prišli tudi navijači obeh ekip, ki prihajata s širšega območja Gorenjske. Domžalčani bodo ob 17.30 gostili Celjane, Radomljane pa v večernem terminu v mariborskem Ljudskem vrtu čaka težka tekma proti prvakom minule sezone.

Mlinarji s spremenjeno ekipo

Rumeno-črni so lani s končnim šestim mestom odigrali svojo najboljšo sezono med elitno deseterico, a se je ekipa kluba precej premešala, zato v napovedih pred začetkom tekmovalja trener Nermin Bašić ostaja previden: »Zelo težko bo, izgubili smo veliko igralcev. Z ene strani je lepo, da so odšli po boljše plače, kar je razumljivo, saj smo majhen, razvojni klub, po drugi strani pa je težko. Zdaj smo se nekako sestavili, kakih deset krogov bo potrebnih, da pridemo do svoje igre. Vsekakor pa bomo želeli biti hrabri, tvegati, videli bomo, koliko tega nam bo uspelo,« je dejal na novinarski konferenci pred začetkom

Domžalčani so stalnica v prvi ligi, pred letošnjo sezono pa je moštvo doživelo nekaj sprememb. / Foto: Gorazd Kavčič

sezone, ki je ta teden potekala v Mariboru. Mlinarje so pred sezono namreč zapustili trije napadalci, ki so skupaj dosegli več kot dvajset zadetkov, z novimi igralci pa bodo poskušali sestaviti jedro ter se posvetiti taktičnim zadolžitvam ekipe, je še dejal Bašić.

Mlada ekipa, a z ambicijami

Več od zgolj sedmega mesta v lanski sezoni so pričakovali v Domžalah, kjer se novih uspehov nadejajo pod taktirko Simona Rožmana, ki je prevzel vodenje. »Gledamo, da bi

bila ekipa konkurenčna ter da bi hkrati namenili veliko priložnosti našim mladim igralcem, saj vemo, kako se klub financira. Imamo lepo mešanico igralcev, smo ena mlajših ekip v ligi, ampak to nam ne bo odrezalo tekmovalnih ambicij. Iščeemo še igralca na enem do dveh položajih,« je v Mariboru o načrtih povedal Rožman. Domžalčani so sicer poletno pripravljalo obdobje uspešno zaključili, nazadnje so premagali Aluminij. »Tekmovalnost je zagotovo to, kar želimo, da nas krasi; in da znotraj svojih okvirov ne popuščamo,«

je predstave Domžalčanov med pripravami za klubsko spletno stran komentiral Rožman in se dotaknil tudi začetka sezone: »Ne pripravljamo se na prvo tekmo, ampak na celoten jesenski del. Iz tedna v teden želimo mehanizme, ki smo jih nastavili, izboljševati, tudi kondicijski vidik igralcev je zelo dober. V sezono gremo brez posebnih pričakovanj, a s pozitivno tremo in željo pokazati svoj maksimum.«

V drugem kolu se bodo Domžalčani prihodnjo nedeljo na Fazaneriji pomerili z Muro, Radomljani pa bodo že v petek gostili Celjane.

Znova čez poljanske klance

Z vzponom na Stari vrh se je minulo nedeljo začel letošnji Pokal polanskih puklov. Seštevek petih vzponov na okoliške hribe bo dal letošnjega skupnega zmagovalca.

ALEŠ SENOŽETNIK

Poljane – Dirka na Stari vrh je sicer štela tudi za pokal Slovenije in občinsko prvenstvo Občine Gorenja vas - Poljane in je privabila 121 tekmovalcev, med katerimi je s konkurenco najhitreje opravil Marko Emeršič, ki je za deset kilometrov dolg vzpon s 650 metri višinske razlike potreboval dobrih 25 minut. V ženski kategoriji je zmagala Laura Šimenc, ki je s časom 29:09 za 11 sekund izboljšala svoj stari rekord proge.

Organizatorji so bili tudi tokrat zadovoljni z udeležbo. Kot nam je povedal Andrej Dolenc iz ŠD Poljane, ki pripravlja dirko, je ta deloma odvisna tudi od tega,

Matej Mihovec se je od leta 2011 udeležil vseh tekmovanj na poljanskih »puklih«. / Foto: Aleš Senožetnik

za kakšno vrsto prireditve gre. Kadar namreč dirka šteje tudi za državno prvenstvo, je tekmovalcev še nekaj deset več. Čeprav je največ seveda

kolesarjev iz okoliških krajev, pa vsako leto privabi tudi nekaj tujcev. »Med udeleženci imamo tudi kolesarja iz Italije, sicer pa vsako leto tekmuje tudi kakšen iz sosednje Avstrije, Hrvaške, včasih pa se za start odloči tudi kakšen turist iz drugih držav, ki letuje pri nas,« nam je povedal Dolenc in dodal, da za prihodnje leto razmišljajo o uvedbi dodatne kategorije e-koles. »Tudi pri nas so električna kolesa vse bolj priljubljena, čeprav večina kolesarskih prireditev še nima te kategorije. Se pa vedno bolj uveljavlja v tujini, v Italiji, denimo, je že standard.«

Tekmo so letos organizirali že dvajsetič, od leta 2011 pa šteje tudi za Pokal polanskih puklov, ki združuje

Letos je bilo na startu 121 tekmovalcev. / Foto: Aleš Senožetnik

kratke vzpone na pet okoliških hribov – poleg Starega vrha bosta avgusta sledila še vzpona na Pasjo ravan in Javorč, septembra pa na Lubnik in Blegoš. »Gre za kratke vzpone, ki so primerni za vse, ki vsaj malo rekreativno kolesarijo,« je še dejal Andrej Dolenc.

O tem, da gre za priljubljeno tekmovalje, priča tudi Matej Mihovec iz Medvod, ki

se je doslej udeležil še vseh tekmovanj. »Kratki vzponi, dobra organizacija, pa še blizu so, tako da ob lepem vremenu na start pridem kar od doma,« je razloge, zakaj se tako zvesto udeležuje tekmovanj, našteval Mihovec, ki pravi, da bo tudi v prihodnje na startu te priljubljene kolesarske prireditve.

Reden udeleženec je tudi 74-letni Ivan Mihovilovič, ki

se kolesarskih dirk udeležuje že kakšnih 35 let in je prav tako pohvalil odlično organizacijo tekmovanja. »Za nas, nekoliko starejše tekmovalce, klanci vsako leto postajajo strmejši, a se jih z dobro voljo še da premagati pa tudi moderna kolesa z bolj udobnimi prenosi malo pripomorejo k temu,« je dejal, preden se je odpravil na start.

Nič več osem ur dnevno?

V zadnjih mesecih je znova oživila razprava o možnostih uvedbe krajšega delovnika. Nekatera podjetja ga že preizkušajo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Osemurni delovni dan je s precej napora delavcev pred stoletjem postal standard, ki ga je menda prvi uvedel ameriški proizvajalec avtomobilov Henry Ford. Kljub temu da še danes marsikateri delavec dela tudi več kot toliko, pa se je osemurni delovni dan oziroma 40-urni tedenski delovnik uveljavil vse do današnjih dni.

Tudi zaradi preobremenjenosti delavcev so v zadnjih letih vse glasnejši zagovorniki krajšega delovnega časa, denimo 36-, 32- ali 30-urnega delavnika. Z nastopom nove vlade je razprava ponovno oživila tudi pri nas. V koalicijski pogodbi je namreč zapisana možnost 30-urnega delovnika. Zdaj veljavni zakon o delovnih razmerjih namreč kot polni delovni čas opredeljuje 40-urni delovni teden, podjetjem pa omogoča tudi možnost 36-urnega delavnika, pri čemer zaposleni obdržijo polni obseg pravic in imajo plačane tudi polne prispevke.

Nekateri ga že preizkušajo

V kolikšni meri bo 30-urni delovnik v resnici zaživel, je še vprašanje. Kot pa je že pred časom napovedal minister za delo Luka Mesec, bo šlo za prostovoljno odločitev, h kateri bodo spodbujali delodajalce, vlada pa naj bi pripravila tudi zakonsko podlago. Prve spremembe je Mesec napovedal že za letos.

Tudi v Sloveniji so se nekatera podjetja odločila, da zaposlenim omogočijo 36-urni delovnik. Uvedli so ga denimo v podjetju s sedežnim pohištvom Donar, velenjski Plastiki Skaza, pred nedavnim so tudi v novem podjetju ajdovskega

Bomo v prihodnje delali le šest ur dnevno ali štiri dni na teden? Nekatera podjetja krajši delovni čas že uvajajo, nad idejo pa niso navdušeni vsi delodajalci. / Foto: Tina Dokl

podjetnika Iva Boscarola napovedali, da bodo imeli proste petke. Krajši delovnik zaposlenim omogočajo tudi v dveh diskontnih trgovskih podjetjih. V družbi Lidl Slovenija s sedežem v kopenski poslovni coni in trgovinami po vsej državi je bil zaposlenim v prodaji že nekaj časa poznan model zaposlovanja večinoma za 30-urni delovnik, ravno zaradi specifik v slovenski zakonodaji pa so maja prešli na Lidl 36-ko, kot so poimenovali 36-urni delovnik, ki ga zdaj omogočajo tudi skladiščnikom in viličaristom.

»Lidlova 36-ka omogoča, da je zaposlenim s pogodbo za 36 ur priznana polna delovna in pokojninska doba, vsi pogoji za upokojitve so izenačeni s tistimi, ki so zaposleni za 40 ur. Zaposleni pa lahko še vedno izbere tudi možnost zaposlitve s krajšim delovnim časom,« pojasnjuje v Lidlu Slovenija in dodajajo, da so številni zaposleni to možnost tudi izkoristili.

Kot pravijo, s tem odgovarjajo na dinamičen trg delovne sile, saj si prizadevajo

biti konkurenčen delodajalec, hkrati pa zaposlenim želijo zagotavljati privlačne delovne pogoje in stimulatívno plačilo.

»Z novim zaposlitvenim modelom pa naslavljamo tudi specifikko trenutne slovenske pokojninske zakonodaje, ki zaposlene za krajši delovni čas kljub nadpovprečnim plačam v trgovski panogi, v času upokojitve postavlja v bistveno slabši položaj s tistimi, ki so zaposleni za polni delovni čas,« so še odgovorili.

Delavci večinoma za, a ne vsi delodajalci

Krajši delovni čas pa zagotovo ne predstavlja dobre možnosti za vse delodajalce. Manko ur je namreč v marsikateri panogi težko nadomestiti, še zlasti denimo v podjetjih, kjer se že sedaj srečujejo s pomanjkanjem delovne sile. V škofjeloškem LTH Castingsu, ki je eden od vodilnih zaposlovalcev v regiji, so nam na kratko odgovorili, da bi zmanjšanje obsega polnega delovnega časa ogrozilo njihovo poslovanje in nadaljnji razvoj. Kot izvozno

naravnano proizvodno podjetje je namreč delo še vedno normirano, posle pa pridobivajo v hudem boju s konkurenco.

Na drugi strani so zaposleni precej naklonjeni takšnim ankete, ki so jo aprila izvedli pri Iniciativi za krajši delovnik, štiridnevni ali šesturni delovnik podpira 97 odstotkov vprašanih.

V Sindikatih Gorenjske denimo poudarjajo predvsem razvoj tehnologije in tehnološki napredek, ki je zajel tudi procese znotraj delovno intenzivnih panog. »Žal pa zakonodaja na tem področju ni sledila trendu tehnološke evolucije družbe. Ocenjujemo, da bi v podjetjih, kjer je to izvedljivo, z uvedbo krajšega delavnika delavcem omogočili višjo kakovost zasebnega življenja, manjšo izgorelost in posledično manjši absentizem ter hkrati povečali pripadnost podjetju,« pravijo in dodajajo, da je krajši delovnik nujna sprememba, če želimo ohraniti delovna mesta in napredovati kot družba.

DOBRO JE VEDETI

Kako pravilno uporabljati klimatsko napravo

CVETO ZAPLOTNIK

V Zvezi potrošnikov Slovenije so pripravili nekaj nasvetov, kako pravilno in ekonomično uporabljati klimatsko napravo. Tako svetujejo, da naj bo temperatura v prostoru največ za od šest do osem stopinj Celzija nižja kot na prostem. Če je torej zunaj 32 ali 33 stopinj, naj bo klimatska naprava v prostoru nastavljena na največ 24 ali 25 stopinj. Tako naj bo nastavljena predvsem zaradi zdravja, sicer pa vsaka stopinja nad 25 stopinj pomeni na letni ravni od šest do osem odstotni prihranek pri stroških za elektriko. Klimatska naprava tudi porabi manj energije, če dlje čas deluje nastavljena na višjo temperaturo, kot če deluje krajši čas s polno močjo. V času delovanja klimatske naprave naj bodo okna zaprta in zastrta z žaluzijami, roletami in drugimi senčili, ki preprečijo pasivno segrevanje prostora.

»Za učinkovito delovanje klimatske naprave sta nujna redno vzdrževanje in čiščenje,« svetujejo v zvezi

potrošnikov in dodajajo, da je enkrat na leto treba očistiti filtre, skozi katere potuje zrak. Zamašeni filtri namreč povečajo rabo energije za od pet do petnajst odstotkov, povzročajo pa tudi slabše delovanje naprave in neprijetne vonjave.

Če potrošniki o nakupu in namestitvi klimatske naprave šele razmišljajo, naj izberejo dovolj močno; prešibka bo namreč ves čas delovala s polno močjo, zato bo porabila tudi več elektrike. Med zunanjo in notranjo enoto naj bo čim krajša razdalja. Notranja enota naj bo v prostoru, ki je najbolj izpostavljen soncu oziroma vročini. Namestitev enote na hodnik, s katerega bi hladili vse sobe, v katere vstopamo s hodnika, ni najboljša rešitev. Klimatska naprava v tem primeru hitro ohladi hodnik na nastavljen temperaturo in se izključi, v preostalih prostorih pa je še vedno (pre)vroče. Zunanja enota naj bo čim bolj zaščitena pred neposrednim sončnim obsevanjem, saj to lahko poveča rabo energije za približno deset odstotkov.

Krka z rekordno prodajo

ALEŠ SENOŽETNIK

Otočec, Novo mesto – Na Otočcu je prejšnji teden potekala 28. skupščina delničarjev Krke, na kateri so predstavili tudi nerevidirane podatke poslovanja farmacevtskega podjetja v prvi polovici letošnjega leta. Skupina je ustvarila 857,4 milijona evrov prihodkov od prodaje. Gre za največjo polletno prodajo v Krkini zgodovini. Skupna prodaja je bila za 48,9 milijona evrov oziroma šest odstotkov večja od prodaje v enakem lanskem obdobju.

Ocenjeni dobiček iz poslovanja (EBIT) v višini 139,2 milijona evrov je za 31

odstotkov manjši kot v enakem lanskem obdobju. V družbah v Rusiji so namreč povečali zaloge surovin, materiala, polizdelkov in izdelkov, potrebnih za dolgoročno nemoteno oskrbo ruskega trga s Krkinimi farmacevtskimi izdelki. Zaradi precejšnje krepitve tečaja rublja so se vrednosti teh zalog, preračunane v evro, še povečale, kar je vplivalo na izkaz poslovnega izida skupine Krka ter začasno znižalo EBITDA in EBIT skupine.

Ocena neto finančnega izida Krke znaša 138 milijonov evrov. Ocenjeni čisti dobiček v višini 236,2 milijona EUR je 33 odstotkov večji kot v prvem polletju lani.

Pošta nadaljuje digitalizacijo poslovanja

Maribor – Pošta Slovenije posodablja upravljanje pošiljk. Kot so sporočili, bodo v kratkem posodobili spletno stran moja.posta.si, ki bo enotna vstopna točka za uporabnike, kjer bodo ti lahko upravljali svoje pošiljke, jim sledili ter shranili nastavitve za priljubljene pošiljke. Uvedbi portala bo sledila še mobilna aplikacija in dodatne možnosti, med katerim bo tudi digitalno obvestilo o prispeli pošiljki. Hkrati pa z dodatnimi POS-terminali opremljajo poštna okenca in pismonoše. Pri spletnem nakupu namreč Slovenci v povprečju pogosteje kot drugi Evropejci izberejo plačilo po povzetju, za to možnost se odloči več kot štirideset odstotkov kupcev. Pismonoše, ki dostavljajo pakete in so ali pa še bodo opremljeni s POS-terminali, pa tako omogočajo tudi plačilo po povzetju s plačilnimi karticami.

Iskanje rešitev izzivov energetike

Mladi talenti v sodelovanju z zaposlenimi iščejo odgovore na izzive s področja slovenske energetike.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – To poletje je pri Elektru Gorenjska zaživila Poletna šola Transformator, s katero želijo povezati izbrane talente in strokovnjake Skupine Elektro Gorenjska in aktivno prispevati k uvajanju inovativnih rešitev v slovensko energetiko. Kot pravijo v Skupini, so v

poletno šolo vključeni nadarjeni študentje tako različnih naravoslovnih študij kot tudi z družboslovnih področij. »V okviru individualnih projektnih nalog bodo v sodelovanju z zaposlenimi Skupine Elektro Gorenjska inovirali in oblikovali odgovore na izzive s področij preprečevanja energetske revščine, vzpostavljanja

samooskrbnih energetskih skupnosti, razogljičenja, digitalizacije distribucijskega omrežja in poslovnih procesov in vzpostavljanja lokalnega trga s prožnostjo aktivnega odjema v Sloveniji,« so pojasnili pri Elektru Gorenjska.

Šola, ki bo potekala do septembra, bo med drugim vključevala praktično delo, mentorstvo, kroženje po

oddelkih, študijske ekskurzije, terensko delo, timsko sodelovanje, strokovna predavanja in individualno projektno delo.

Gre za prvo tovrstno prakso v organizaciji slovenskega elektrodistribucijskega podjetja na temo iskanja rešitev za razogljičenje in digitalizacijo slovenske energetike.

Policisti iščejo neznanega mopedista

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti obravnavajo prometno nesrečo, ki se je zgodila v ponedeljek ob 12. uri med stanovanjskimi bloki na Cesti Jaka Platiše na Planini v Kranju (za »Walterjem«). Tam je prišlo do trčenja neznanega mopedista oz. voznika skuterja in kolesarja. Kolesar je v

trčenju padel in se poškodoval, mopedist pa je brez nudenja podatkov odpeljal naprej. Šlo naj bi za mladega moškega s suho postavbo in svetlimi lasmi, ki je bil oblečen v kratke hlače in kratko majico. Policisti prosijo za informacije o nesreči in neznanem mopedistu na interventno številko 113 ali na anonimni telefon policije o8o 12oo.

Prizorišče trčenja med mopedistom in kolesarjem / Foto: PU Kranj

Na Veliki planini v torek obstala nihalka

SIMON ŠUBIC

Kamnik – V torek nekaj pred 14. uro je prišlo do okvare na kabinski žičnici na Veliki planini, zato so morali za planince, ki so ostali na planini, organizirati prevoz v dolino. Po poročanju uprave za zaščito in reševanje so v ta namen aktivirali kamniške gorske reševalce in prostovoljne gasilce iz Kamnika, Kamniške Bistrice, Srednje vasi, Sela in Zgornjega Tuhinja. Ti so s

terenskimi vozili z Zelenege roba do parkirišča Ušivce prepeljali 47 oseb, medtem ko se je 85 obiskovalcev planine odločilo, da se do tja odpravijo peš. S parkirišča so z avtobusom do spodnje postaje žičnice prepeljali 132 oseb. Delo ekip je koordiniral občinski štab Civilne zaščite Kamnik, poškodovanih pa ni bilo. Kot so pojasnili na Veliki planini, je prišlo do napake elektronike. Nihalka je že naslednji dan normalno obratovala.

Motorist umrl v bolnišnici

Kranj – S Policijske uprave Kranj so sporočili, da na podlagi naknadno pridobljenih zdravniških podatkov prometno nesrečo motorista 11. junija v Poljanski dolini obravnavajo kot smrtno nesrečo. Motorist, slovenski državljan, je namreč za posledicami hudih poškodb v bolnišnici umrl. Nesreča se je zgodila v Poljanah nad Škofjo Loko, kjer je motorist zaradi neprilagojene hitrosti v ovinku padel na vozišče in se huje poškodoval. V nesreči je bil udeležen sam. Na gorenjskih cestah je letos umrlo deset oseb.

Delavcu stisnilo roko

Mengeš – V torek popoldne se je v Mengšu zgodila delovna nesreča, v kateri je ekscentrična stiskalnica stisnila delavcu dlan. Na policiji so pojasnili, da je delavec poskušal odpraviti zastoj na stroju, ob tem pa se je stroj znova zagnal in mu stisnil roko. Hudo poškodovanemu delavcu so roko osvobodili gasilci iz Kamnika in Mengša, potem ko so odstranili ekscenter in razmaknili stiskalno mizo. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v ljubljanski klinični center.

Zaklenjen otrok v avtomobilu

Kranj – V Kranju so policisti v sredo preverjali prijavo o zaklenjenem otroku v avtomobilu. Intervenirali so gasilci. Domnevno se je otrok z notranje strani na parkirišču zaklenil v vozilo. Ogrožen ni bil, poudarjajo policisti, ki še ugotavljajo vse okoliščine. Podobno se je pred dnevi zgodilo v Radovljici, kjer se je avtomobil avtomatsko zaklenil, ko je bil otrok v njem, ob premiku pa sprožil alarm. Starši so ga nemudoma odklenili.

Tatovi imajo najraje dražja električna in gorska kolesa

Največ koles nepridipravi ukradejo iz kleti, z dvorišč, s parkirišč in poleti iz kampov. Policisti raziščejo le majhen delež tovrstnih tatvin, velikokrat tudi zaradi pomanjkljivih podatkov in poznih prijav.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Gorenjskem vsako leto ukradejo okoli sto koles oziroma toliko tatvin lastniki prijavijo policiji, verjetno pa je teh kaznivih dejanj še več, a se lastniki manjvrednih koles niti ne odločajo za prijavo. Lani so na primer gorenjski policisti obravnavali 92 tatvin koles, letos pa že okoli 45. Samo v zadnjem tednu so zabeležili kar sedem tatvin koles, večinoma na turističnem Bledu. Med odtujenimi sta bili tudi dve električni kolesi.

Tatovi koles najpogosteje »ordinirajo« v kletih stanovanjskih nepremičnin, v stanovanjskih blokih tudi v ostalih skupnih prostorih. Tatvine so zelo pogoste tudi na parkiriščih in v kampih. »V zadnjem obdobju so odtujena predvsem dražja, po nekaj tisoč evrov vredna električna in gorska kolesa,« pojasnjuje Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Policisti lastnikom koles, zlasti tistih večje vrednosti, svetujejo samozaščitno

Lani so gorenjski policisti obravnavali 92 tatvin koles, letos pa že okoli 45. / Foto: Grega Flajnik

ravnanje. »V kampih naj koles lastniki ne puščajo na prikolicah, prtljažnikih, na avtodomih ali samo priklenjenih na predmete, ker so storilci v zadnjih primerih preščitnili verigo ali jih sneli, tudi odtrgali s prtljažnikov. Kolesa naj bodo v zaprtem prostoru,« opozarja Kos.

»Tudi na splošno naj lastniki dražjih koles ne

puščajo brez nadzora, četudi so priklenjena na stabilen predmet. Predlagamo uporabo kvalitetnih ključavnic iz močnih materialov, morebitna elektronska varovala, sledilnike pri dražjih kolesih, zaklepanje v zaprtih prostorih in podobno. Koles naj občani tudi doma ne puščajo na dvoriščih. Naj jih pospravijo v klet, garažo,«

še dodaja sogovornik. Policisti raziščejo le majhen delež tovrstnih tatvin, velikokrat tudi zaradi pomanjkljivih podatkov in poznih prijav, dodaja. V pomoč pri preiskavi teh dejanj bo policistom že, če kolo fotografiramo, si o njem zapišemo vse podatke, značilnosti, praskе, poškodbe ..., še pojasnjuje Kos.

Kako nastanejo fantomski zastoji

Do fantomskih zastojev na avtocesti pride zaradi ravnanja voznikov. Izognemo se jim lahko predvsem z vožnjo na ustrezni varnostni razdalji.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Poletje je čas daljših potovanj, na katere se večina Slovencev odpravi z avtomobilom. Pri tem se je zagotovo že vsak voznik znašel v situaciji, ko se je med vožnjo po avtocesti v sicer gostem prometu večkrat nepričakovano zaustavil, kmalu zatem pa spet vozil, kot da se ni nič zgodilo. Za nastanek t. i. fantomskih zastojev, ko lahko v samo pol minute obstane tudi sto vozil, pa obstaja povsem preprosta razlaga – krivci smo kar vozniki sami.

»Vzrok za nastanek fantomskih zastojev je ravnanje voznikov. Gre za posledico vožnje na prekratki varnostni razdalji, poznega zmanjševanja hitrosti ob dohitevanju počasnejših vozil in menjave prometnih pasov (prehitevanje), zaradi katere so drugi vozniki prisiljeni

V fantomskih zastojih lahko v samo pol minute obstane kar sto vozil. / Foto: Gorazd Kavčič

zmanjšati hitrost,« pojasnjujejo na Agenciji za varnost prometa.

Fantomskim zastojem se lahko izognemo z vožnjo na ustrezni varnostni razdalji, poudarjajo: »To pomeni,

da morajo vozniki pravočasno prilagajati hitrost vožnje prometnemu toku in spremljati dogajanje prometa tudi daleč pred seboj. Zelo pomembno je tudi, da čim manj vozijo po levem

pasu, menjavo prometnih pasov pa izpeljejo brez vpletanja drugih vozil – torej da se ne vrivajo v kolono. Vozniki s takšno vožnjo ogrožajo vse udeležence v prometu. V skrajnem primeru pride v takšnih okoliščinah tudi do naleta vozil.«

Promet na avtocesti bo torej bolj tekoč in varen s pravilno izvedenimi manevri prehitevanja in vračanja na desni prometni pas. Agencija za varnost prometa ob tem poziva voznike, naj se na avtocestah držijo pravila Vozi desno, prehitevaj levo!, saj pri vožnji na avtocesti ne velja prosta izbira prometnih pasov. Pravilna vožnja po avtocesti pomeni, da je prehitevalni oziroma levi prometni pas namenjen prehitevanju, vozniki oziroma desni prometni pas pa vožnji. Po desnem pasu je prehitevanje prepovedano.

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Gor, vsi gredo samo gor!

Razstava, ki bo vse poletje na ogled v Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici, ponuja zanimiv pogled v zgodovino planinstva in spodbuja k odgovornemu obiskovanju gora.

MARJANA AHAČIČ

Se še spomnite, kako smo pred desetletji hodili v hribe in od tam pošiljali razglednice, opremljene z žigi planinskih vrhov in postojank? Na tisto obdobje na razstavi, ki je to poletje na ogled v Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici, spominja žig, ki ga lahko odtisnete na letak razstave – ali kam drugam. Na njem tokrat ni imena planinskega doma ali vrha in njegove nadmorske višine, ampak ime majhne, privlačne in vsebinsko bogate razstave o planinstvu, ki sta jo pripravili Anja Poštrak in Barbara Kalan iz Gorenjskega muzeja: Gor, vsi gredo samo gor.

Razstava govori tem, zakaj sploh hodimo v hribe in zakaj so to počeli naši

predniki, kako so se naši pogledi na gore spreminjali ter s kakšnim namenom so vrhove osvajali nekoč in s kakšnimi cilji to počnemo danes.

Morda pa se v stoletjih vendarle ni spremenilo tako zelo veliko, kot se nam včasih zdi?

Z vrha na vrh

Zanimiva je razglednica z zapisom o »hribohodcih«, ki hitijo s hriba na hrib, ne da bi pogledali levo ali desno, samo hitijo z vrha na vrh. Ali pa misel Frana Orožna, prvega predsednika Slovenskega planinskega društva, ki jo je zapisal že konec 19. (!) stoletja: »Čim manj ekološko prizadete gore so podlaga vsakega gornišтва!« To poudarjata tudi avtorici razstave, katere namen je prav

opozoriti na kulturo hoje v hribe, ki bi morala biti, še dodajata, mnogo več kot zgolj hitenje iz doline na vrh.

Nekoč so se gora bali

Gorski svet okoli Bohinja že od nekdaj privablja človeka. Kot lovca, nabiralca rude

Gorski svet okoli

Bohinja že od nekdaj privablja človeka. Kot lovca, nabiralca rude ali zdravilnih zelišč, pastirja ali oglarja, kot znanstvenika in ne nazadnje kot turista.

ali zdravilnih zelišč, pastirja ali oglarja, kot znanstvenika in ne nazadnje kot turista, pravita avtorici razstave. Ljudje so zmeraj hodili v

gore, so se pa razlogi za to, da so se odpravili v hrib, spreminjali.

Nekoč so šli zaradi gospodarskih razlogov, zaradi preživetja, gore same pa jih niso čisto nič mikale, bali so se jih ... Verjeli so, da jih tam čakajo bele žene, zlatorog in druge nevarnosti, zato so ljudje najraje iz doline gledali v hribe. Ampak nuja je povzročila svoje: rudarjenje in lov sta bila prva razloga, ki sta moče gnala v hribe, kasneje so se jim pridružili številni drugi, vse do današnje ideologije nabiranja metrov in sekund, ko ne pogledamo ne levo ne desno, ampak samo brzimo do cilja, še pojasnita.

Zatočišče za begunce iz mesta

»Vmes so pa različne druge postaje: od prvih pristopnikov na Triglav, vodniške pomoči, ideje o železnici na Triglav, visokogorskem smučišču in meteorološkem observatoriju do nesreč, pomembnih osebnosti, med katerimi izstopa Fran Orožen s pogledi, ki so bili veliko pred njegovim časom, in Klement Jug, začetnik organiziranega alpinizma pri nas, ki je bil zaslužen za prve prvenstvene smeri v Triglavski severni steni,« opisujeta poudarke razstave in opozorita še na zelo poveden sklop zabavnih razglednic Hinka Smrekarja, na katerih med drugim piše, da so gore zatočišče za begunce iz mesta.

Razstava bo na ogled do sredine septembra.

Do nesreč v gorah je velikokrat prišlo tudi zaradi neprimerne opreme planincev.
(Slovenski narod 14. 10. 1929, str. 4)
Inadequate equipment of mountaineers was often the reason for accidents in the mountains.

Da se je treba v gore odpraviti v primerni opremi, so planince opozarjali tudi pred več kot sto leti.

Razstava posebej poudarja nekatere posameznike, ki so imeli izjemen pomen za razvoj gornišтва pri nas.

Barbara Kalan in Anja Poštrak, avtorici razstave

Kultura

V Layerjevi hiši in kulturni četrti Kranja poteka festival sodobnega kolaža Kaos. Stran 14

Zanimivosti

Na razstavi Izvezene zgodbe se v izvezenih platnih predstavljajo priseljenke. Stran 15

Zanimivosti

Komorna skupina Chamber art sextet je navdušila na koncertu v Kranju. Stran 16

Od petka do petka

Evropska komisija priporoča Sloveniji krepitev neodvisnega vodenja in uredniške neodvisnosti javnih medijev. / Foto: Gorazd Kavčič

Vlada naj bi že dogovorjeni nakup nemških osemkolesnikov boxer nadomestila z nakupom poljskih osemkolesnikov KTO Rosomak. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl

Vodja projekta Trisat doc. dr. Iztok Kramberger z ekipo med spremljanjem razstrelitve rakete z njihovim novim satelitom. / Foto: UM/Mediaspeed

Bruselj za krepitev javnih medijev v Sloveniji

SIMON ŠUBIC

Evropska komisija o vladavini prava

Evropska komisija je v sredo objavila tretje letno poročilo o vladavini prava v EU, v katerem ugotavlja, da so številne članice nadaljevale reforme na tem področju, vendar v nekaterih ostajajo razlogi za zaskrbljenost. Komisija med drugim Sloveniji priporoča »krepitev pravil in mehanizmov za okrepitev neodvisnega vodenja in uredniške neodvisnosti javnih medijev, pri čemer je treba upoštevati evropske standarde glede javnih medijev«. Kot poudarja, sicer obstajajo določene varovalke za zagotavljanje neodvisnosti javnih medijev, a glede njihove dejanske učinkovitosti pri omejevanju političnega vpliva so določeni izzivi, kot so postopki imenovanja članov programskega in nadzornega sveta RTV Slovenija. Podpredsednica Evropske komisije, pristojna za vrednote, Vera Jourova je dejala, da so zaradi razmer v Sloveniji, predvsem težav pri financiranju STA v preteklosti in tudi drugih vprašanj, začeli razmišljati o zavezujočih pravilih za vse države članice, ki bodo bolj ščitile medijski prostor. Gre za akt o medijski svobodi, v katerem komisija naslavlja vprašanja

glede javnih in zasebnih medijev, tudi v zvezi s financiranjem in stabilnostjo delovanja, predvsem javnih medijev. Evropska komisija tudi opozarja, da se položaj novinarjev v Sloveniji še naprej poslabšuje, in priporoča vzpostavitev pravnih in drugih varovalk za zaščito novinarjev, predvsem na spletu. Na področju neodvisnosti pravosodja je Evropska komisija v ospredje postavila Slovenijo, Madžarsko in Poljsko zaradi zaskrbljenosti glede neodvisnosti oziroma avtonomije organov pregona. Pri Sloveniji izraža zaskrbljenost zaradi pristojnosti notranjega ministra, da z navodili usmerja politiko v preiskavah, naši državi pa priporoča tudi zagotovitev varovalk glede neodvisnosti sodnikov in državnih tožilcev.

Izenačili pravice istospolnih partnerjev

Ustavno sodišče je pred tednom dni odločilo, da je zakonodajna ureditev, ki določa, da lahko zakonsko zvezo skleneta le osebi različnega spola in da istospolna partnerja, ki živita v formalni partnerski zvezi, ne moreta skupaj posvojiti otroka, v neskladju z ustavno prepovedjo diskriminacije. Državnemu zboru je zato naložilo polletni rok za odpravo neustavnosti. Dotlej velja, da je

zakonska zveza življenjska skupnost dveh oseb ne glede na spol in da lahko istospolna partnerja, ki živita v partnerski zvezi, skupaj posvojita otroka pod enakimi pogoji kot zakonca. Ustavno sodišče ocenjuje, da takšna odločitev sodišča »ne uvaža pravice do posvojitve, ne zmanjšuje pomena tradicionalne in še zlasti ne biološke družine za korist otroka ter ne vpliva na položaj takih družin«. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti bo po napovedi ministra Luke Mesca v tednu ali dveh pripravilo zakonodajni predlog za odpravo neustavnosti ureditve, ki istospolnim partnerjem ne omogoča poroke in posvojitve otroka.

Namesto nemških poljski osemkolesniki?

Po poročanju Dela so v vladajoči koaliciji, potem ko so sprožili postopek revizije nakupa 45 nemških osemkolesnikov boxer, našli alternativo v nakupu poljskih osemkolesnikov KTO Rosomak. Zanj naj bi bili po razveljavitvi pogodbe za nakup boxerjev zainteresirani predvsem, ker so pri enakem številu in podobni konfiguraciji za približno polovico cenejši od vozil boxer, poleg tega so poljska vozila dobavljiva v zelo kratkem času, navedenemu časniku. Nekdanji minister

za obrambo Matej Tonin, ki je tik pred iztekom mandata podpisal memorandum o soglasju o nakupu 45 boxerjev za 343,43 milijona evrov, se je na poročanje Dela že odzval s komentarjem, da so poljski osemkolesniki zastareli in vojakom nudijo slabšo stopnjo zaščite, saj ne izpolnjujejo minimalnih vojaških zahtev s področja zaščite. Po njegovi oceni je stroka podlegla političnim pritiskom.

Novi slovenski satelit v vesolju

V sredo je iz Francoske Gvajane v vesolje poletela nova evropska nosilna raketa Vega-C, na kateri je tudi novi slovenski satelit Trisat-R. Nanosatelit je plod znanja Univerze v Mariboru in sodelovanja s podjetjem Skylabs, v primerjavi s prvima dvema satelitoma pa se bo nahajal v višjih zemeljskih orbitah, saj bo meritve ionizirajočega sevanja opravljal v srednji Zemljini orbiti na 6000 kilometrih višine, kar je desetkrat globlje v vesolju kot prvi satelit Trisat pred dvema letoma. »Vesoljske tehnologije so odlična poslovna priložnost, saj gre za industrijski sektor, ki beleži veliko rast, zato me še posebej veseli, da je Slovenija uspešno skočila na ta vlak,« je dejal gospodarski minister Matjaž Han.

Slovenci v zamejstvu (859)

Na Komelj, v Sveče in Korte

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Zadnje tedne so na dvojezičnem delu Koroške vrstili prireditve druga za drugo. Udeležil sem se nekaterih, o njih bom pisal v prihodnjih številkah: o tednu slovenske kulture v občini Žrelec (Ebenthal) na obrobju Celovca in v nekdanjo zelo slovenskem Podkrnosu (Gurnitz), o velikem srečanju tamburašev v obnovljenem K&K centru v Šentjanžu v Rožu in o tradicionalnem prepevanju pod Podnarjevo lipo v dolini Poden (Bodental nad Slovenjim Plajberkom), pod severnim ostenjem Vrtače. Za nami je tudi eden od najodmevnejših letošnjih dogodkov na Koroškem – Europeada, nogometno prvenstvo evropskih avtohtonih manjšin, na katerem so bili koroški Slovenci izvrstni. Dekleta so zmagala, fantje pa so

bili drugi, kar je doslej največji uspeh koroških Slovencev na teh tekmovanjih.

V nedeljo, 17. julija, bodo na sporedu tradicionalne in vselej dobro obiskane prireditve, tudi z gosti iz naše go-

Komelj, kjer so nemški vojaki in orožniki zaradi izdaje 12. oktobra leta 1944 pobili dvanajst borcev Domnove čete. Pri spomeniku na Cimprcu – nacionalni nestrpnosti so ga v sedemdesetih letih

Slovenska kultura na Koroškem je bila deležna novega visokega priznanja. Deželni glavar dr. Peter Kaiser je podelil veliki zlati častni znak dežele Koroške slovenskemu pisatelju Florjanu Lipušu. Ta je v zahvali med drugim dejal, da si slovenščina zasluži pozornost in spoštovanje. Lipušu so pred tem podelili tudi častni doktorat Univerze v Celovcu.

renjske strani Karavank. Zamenjam na vzhodnem delu dvojezičnega ozemlja, v Pliберку v Podjunu. Ob pol desetih dopoldne se bo pred Kulturnim domom v Pliберку začel sedem kilometrov dolg spominski pohod na

poškodovani – bo opoldne najprej maša, nato pa proslava in družabno srečanje.

Pri cerkvi v Kortah nad Železno Kaplo, ki so jo zgradili domači posestniki in zanjo vsa leta tudi skrbi, se bo ob 10. uri začelo

Nagrajeni Florjan Lipuš in koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser / Foto: Novice Celovec

tradicionalno Koroško žegnanje. Na tretjo julijsko nedeljo pridejo v Korte vsi, ki so kakorkoli povezani s temi kraji ob meji z Jezerskim. Korte so kljub odmaknjenosti in izseljevanju še vedno žilava in slovensko zavodna vas.

V Rožu pa bo v nedeljo, 17. julija, osrednji dogodek, odprtje jubilejnega 40. slikarskega tedna v Svečah, ki bo

trajal do sobote, 23. julija. Nedeljsko odprtje bo ob 18. uri. Do sobote bodo Sveče živele za umetnost. Slovensko prosvetno društvo Kočna pripravlja za vsak dan kaj zanimivega: delavnice, koncerte, pogovore z umetniki. Med udeleženci letošnjega slikarskega tedna je tudi Ejti Štih, ki živi v Boliviji in je za to priložnost ilustriral zbirko otroških pesmi Saše Pavček.

Po svetu

Dirka po Franciji

Pozornost svetovne športne javnosti je tudi julija 2022 osredotočena na Dirko po Franciji (Tour de France), ki velja za najbolj globalni vsakoletni športni dogodek na svetu. Katere so njene posebnosti?

MIHA NAGLIČ

Tour de France

V medijih spremljamo vsakodnevne poteke in izide dirke, tu pa si preberimo nekaj splošnega o njej. »Dirka po Franciji (francosko Tour de France) je najprestižnejša in najbolj znana cestna kolesarska dirka na svetu, ki jo tradicionalno v juliju prirejajo že vse od leta 1903, z izjemo obdobja obeh svetovnih vojn. Je najpomembnejša in daleč najprestižnejša med vsemi tremi tritedenskimi dirkami serije Grand Tour (drugi dve sta Giro d'Italia in Vuelta), v skupni dolžini skoraj 3.500 km. Oktobra 2012 je Mednarodna kolesarska zveza (UCI) Američanu Lancu Armstrongu odvzela vseh sedem rekordnih zmag zaradi dopinga in tako je dirka med letoma 1999 in 2005 brez skupnega zmagovalca. Dirka velja za največji in najbolj globalen vsakoletni športni dogodek na svetu, ki ga prenaša 190 držav sveta, celotno dirko v živo ob trasi spremlja 10 do 12 milijonov ljudi, na slovityh vzponih tudi do pol milijona. Večjo gledanost imata le Svetovno prvenstvo v nogometu in Poletne olimpijske igre, ki sta na vsaka štiri leta. Ameriški dogodki, kot so Super Bowl, Stanleyjev pokal, finale lige

NBA in World Series, pa nimajo globalnega občinstva.« (Vir: Wikipedija) Največje pozornosti na tej dirki so seveda deležni njeni zmagovalci, zlasti tisti, ki so to postali večkrat. Štirje so zmagali petkrat: Jacques Anquetil, Eddy Merckx, Bernard Hinault in Miguel Indurain. Leta 2005 pa je, kot rečeno, Lance Armstrong postal prvi kolesar v zgodovini, ki je zmagal kar sedemkrat zapored, a so mu zaradi jemanja nedovoljenih poživil 22. oktobra 2012 odvzeli vse zmage. Leta 2020 je bil Tour v znamenju dveh Slovencev. Zmagal je Tadej Pogačar, drugi je bil Primož Roglič. Večkrat se je že zgodilo, da je dirka s kakšno etapo potekala tudi v drugih državah. V zadnjih letih je Tour gostoval v Nemčiji, Belgiji, Italiji, Španiji, Švici, Luksemburgu, Veliki Britaniji, Irski in na Nizozemskem, letos se je začel na Danskem.

Alpe d'Huez

Na dirki po Franciji so odločilne njene gorske etape v Pirenejih in v Alpah. V Pirenejih je najbolj znan vzpon na gorski prelaz Tourmalet (2114 m n. m.), v Alpah pa slovita L'Alpe d'Huez (1850 m n. m.) in Galibier (2645 m n. m.). Alpe d'Huez je vključen tudi v letošnjo dirko, kot njena 12. etapa, 14. julija, na največji francoski državni

praznik. Po čem slovi ta gorski kraj? »Alpe d'Huez je francosko alpsko zimskošportno središče. Nadmorska višina znaša 1850 m. L'Alpe-d'Huez je poznan predvsem kot cilj etap Toura, kolesarji so ga premagovali že 24-krat. Nekateri ga imenujejo tudi 'Gora Nizozemcev', saj so ti dobili 8 od prvih 14 etap, ki so se končale na njem, in so narod z največ zmagami. Še zdaj Nizozemci predstavljajo velik delež gledalcev tamkajšnjih vzponov. Klanec je dolg 13,8 km s povprečnim naklonom 7,9 odstotka, na njem je 21 serpentin. Najhitreje se je nanj vzpel Marco Pantani, ki je leta 1995 potreboval 36:50 minut. Med zmagovalci so še Bernard Hinault, Joop Zoetemelk, Fausto Coppi ...« (Wikipedija) Naj pripišem, da sem ta kraj spoznal tudi sam, kot smučar, dvakrat. Večkrat smo bili tudi v vaški gostilnici, v kateri se, sodeč po fotografijah, zbirajo navijači domorodci, prav zanimivo bi se jim bilo enkrat pridružiti tudi poleti. Ker ima večina Slovencev težavo z izgovarjavo imena tega kraja, naj pripišem, da se izgovori takole: Alpdiez. Črka h se v francoščini ne izgovarja, u, ki ji sledi, pa se izgovori kot nemški ü. Tu je bila nekoč planina vasi Huez, ki leži v dolini. Planini se po

francosko reče »alpe«, zato Alpe d'Huez, planina »od Źeza« ...

Zakaj kolesariti

V gornjem pisanju gre za tekmovalno oziroma profesionalno kolesarstvo. Zdaj pa še nekaj besed o kolesarstvu nasploh. Kolesarjenje je uporaba kolesa za prevoz, rekreacijo, vadbo ali šport. Kolesa so bila uvedena v 19. stoletju in zdaj jih je približno ena milijarda po vsem svetu. So glavno prevozno sredstvo v mnogih delih sveta, zlasti v gosto poseljenih evropskih mestih. Kolesarjenje velja za učinkovit način prevoza, ki je optimalen za kratke do zmerne razdalje. Kolesa nudijo številne možne prednosti v primerjavi z motornimi vozili, vključno s trajno telesno vadbo, lažjim parkiranjem ... Povečani obseg kolesarjenja omogoča tudi manjšo porabo fosilnih goriv, manjšo onesnaženost zraka in hrupa, manjše emisije toplogrednih plinov in močno zmanjšane prometne zastoje. Poleg tega prinaša kolesarjenje tudi številne koristi za zdravje. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) navaja, da lahko kolesarjenje zmanjša tveganje za nastanek raka, bolezni srca, sladkorne bolezni ... Se pravi bolezni, ki prevladujejo pri sedečem načinu življenja ... Torej: vsi na kolo!

Tadej Pogačar na zadnji in zmagovalni 21. etapi 107. Dirke po Franciji, v Parizu, 20. septembra 2020 / Foto: Wikipedija

Šampiona Geraint Thomas (v rumeni majici) in Chris Froome v finišu gorske etape dirke, Alpe d'Huez, 19. julija 2018 / Foto: Wikipedija

Pogled na kolesarsko ulico v Amsterdamu. Tu se kolesa uporabljajo v »miroljubne«, in ne v »bojne« namene. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (641)

Veliki umi: Einstein

MIHA NAGLIČ

»In kaj je Einstein dojel? Pozneje je povedal, da je šlo za analizo pojma samega časa. Z uporabo mentalnih podob in zaradi nepripravljenosti, da se zadovolji s sprejetimi resnicami samo zato, ker so tako razširjene in zakoreninjene, je prišel do spoznanja, da čas ni nekaj, kar bi bilo mogoče definirati absolutno. Konkretno je dojel, da sočasna dogodka, ki ju vidi en opazovalec, nikakor nista nujno sočasna za drugega opazovalca, ki se giblje z drugačno hitrostjo od prvega. Einstein je to pojasnil z miselnim poskusom – lahko si predstavljamo, kako se mu je oblikoval v glavi, medtem ko je sedel v patentnem uradu. Kar predstavljajte si ga: preučuje

vloge za naprave, ki s signali sinhronizirajo ure, medtem pa skozi okno sliši ropotanje vlakov, ki se pod veliko bernsko stolpno uro peljejo proti postaji z vrstami enakih ur vzdolž peronov. Tole je njegov miselni poskus: denimo, da strela udari v oba konca drvečega vla-

Walter Isaacson, Einstein – Čudak, genij in teorija relativnosti, prevedel Samo Kuščer, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2022, 160 strani

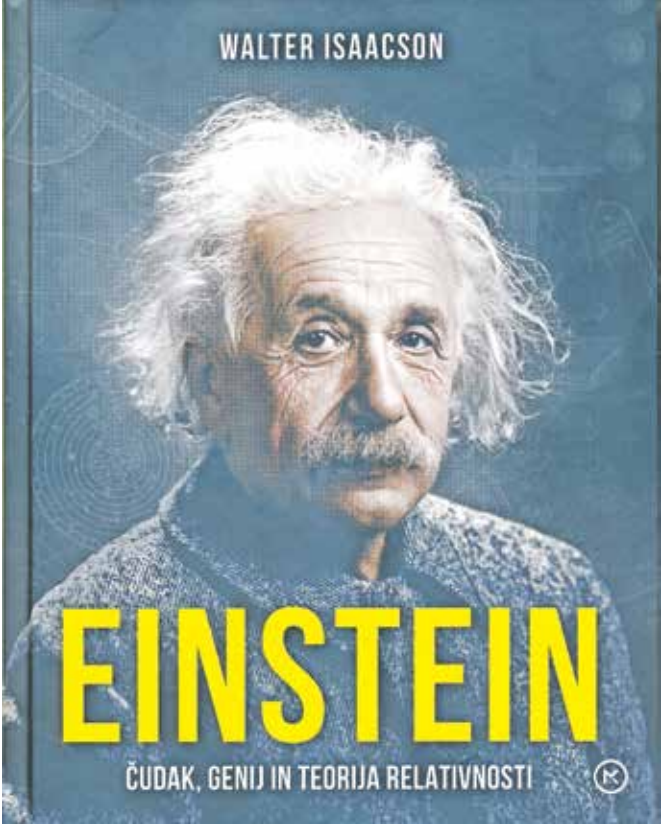
ka. Če opazovalec na peronu na pol poti med strelama vidi, da udarita natančno ob istem trenutku, reče, da se je to zgodilo sočasno. Zdaj pa si zamislimo, kako je to videti potniki v sredini vlaka. V nanosekundi, kolikor traja, da jo doseže svetloba strele, se z vlakom že premakne

malenkost naprej. Svetloba strele na začetku vlaka zato do nje prispe nekoliko prej. Zanj u dara strele nista sočasna. Po Einsteinovi teoriji ne moreno reči, da je ugotovitev enega pravilna, drugi pa se moti, saj nikakor ne moremo trditi, da eden od njiju miruje, drugi pa se gi-

blje. Nobeden od njiju ne miruje popolnoma glede na preostalo vesolje niti nima boljšega opazovališča. Rečemo lahko le, da se gibljeta relativno druga drugemu in da imata takšna opazovalca lahko različna pogleda na sočasnost dogodkov, ki pa sta oba enako veljavna. V članku iz

leta 1905 je še pojasnil posledice tega. Dogodka, ki ju imamo za sočasna, če gledamo le na tradicionalni sistem koordinat, pa ne moremo več imeti za sočasna, če se točka, kjer se je zgodil en dogodek, premika glede na točko, kjer se je zgodil drugi. To varljivo preprosto načelo je bilo hkrati revolucionarno. Opravilo je s pojmom absolutnega časa. Vsi sistemi, ki se gibljejo, imajo različne čase, relativne drug na drugega.« (str. 48–49)

Gornji odlomek poskuša pojasniti Einsteinovo posebno teorijo relativnosti iz leta 1905. Takole zapisano se zdi enostavno; če isto zapišemo v matematičnem jeziku, je bolj zapleteno; v vsakem primeru pa je bilo to spoznanje drzno in za človeštvo revolucionarno.

V Kranju že četrtič Kaos

Čez poletje v Layerjevi hiši in kulturni četrti Kranja poteka četrti festival sodobnega kolaža Kaos, katerega osrednja tema je tišina. Več kot sto dvajset avtorjev se predstavlja z analognimi, digitalnimi, zvočnimi in video kolaži, na ogled so instalacije in asemblaži domačih in tujih umetnikov.

IGOR KAVČIČ

Vsem, ki jih je naslov za-vedel, že na začetku sporočamo, da je v Kranju vse v redu in stanje zagotovo ni prav nič kaotično. Nasprotno – letošnji letošnji četrti festival sodobnega kolaža Kaos je v znamenju osrednje teme, to je tišina na različnih ravneh njenega doživetja.

Tišina? »Pred časom sem brala zanimivo knjigo z naslovom Zgodovina tišine, v kateri med drugim izvemo

tišine je na ogled v Galeriji Layerjeve hiše, v Galeriji Stolpa Škrlovec so razstavljena dela na temo Ni časa za tišino, Pogovore s tišino, gre predvsem za zvočno-vizualne projekte, lahko spoznavamo v Layerjevi hiši in v Medprostoru, tu pa sta še sklopa Tišina v Kaosu v Layerjevi hiši in zunanji galeriji Na mestu ter Tišina v Fokusu, ki je na ogled v Layerjevi hiši in Mergentalerjevi ulični galeriji.« Poleg omenjenih razstavišč so tu

času so me vznemirili taki imenovani gifli. Tako sem vzela nekaj gifov in se poskusila poigrati z njimi. Običajno jih ustvarjam v času, ko na nekaj čakam in nastaja povsem naključno. Ko so me povabili na rezidenco in k sodelovanju z umetnikom, ki se ukvarja z zvokom, sem seveda sprejela ponudbo in mislim, da se je za občutenje najine digitalno-zvočne instalacije vredno spustiti po stopnicah v klet Layerjeve hiše,« je duhovita Nataša Berk.

Mojca Senegačnik je v Medprostor umestila bele, polprosojne papirnate kolaže, ki dajejo vtis s stropa visečih zaves in prostor naredijo mehak in tih. »Skupaj z Williamom Blomstedtom skozi celotno postavitev iščeva tišino v kaosu. Izziv mi je bil že sam prostor za postavitev instalacije, prva soba je bila povsem bela, druga poslikana in nabita z barvami. S postavitvijo sem želela predstaviti tišino v neki megleni pokrajini in s tem poudariti občutek krhkosti, hkrati pa hočem, da je gledalec v postavitvi aktiven, da se sprehodi skozi in se dotika tistega, kar ga obkroža,« pojasnjuje Mojca Senegačnik. Hkrati v prostoru tišino prekinajo različni posneti zvoki iz okolice, šuštenje papirja, pogovor med Mojco in Williamom v samem procesu ustvarjanja instalacije ... Reakcija obiskovalca je odvisna od tega, kako bo nanj

»Metuljčki«, ki niso metuljčki, v umetniškem projektu

Rachael Jablo / Foto: Maša Pirc

tudi, da se je koncept tišine skozi zgodovino zelo spreminjal in kako pomembno je v sodobnem svetu razmišljati o tišini oziroma o njeni odsotnosti. Tema se mi je zdela aktualna tudi z likovnega stališča, posebno kolaža, ki je v svoji podobi velikokrat lahko kaotičen. Zanimalo me je, kako v kolažu skozi kaos sodobnega življenja iskati tišino. Tako nekateri umetniški projekti avtorjev, ki smo jih povabili na festival, tišino v likovnem smislu sporočajo vizualno, spet drugi v vsebinskem smislu, na primer predstavljajo tisto, o čemer ne govorimo,« o osrednji temi festivala pripoveduje pobudnica in umetniška vodja, odlična kolažistka Maruša Štibelj. »Moja želja je, da ljudje ob umetniških delih, predstavljenih na festivalu, začnejo razmišljati o tišini, kaj ta ob vsem današnjem hrupu sploh je.«

»Poleg gostov na umetniški rezidenci in umetnikov, ki sta jih povabili kuratoriki Maruša Štibelj in Doroteja Kotnik, je 23 avtorjev na odprtem pozivu izbrala mednarodna strokovna žirija v sestavi Eva Mlinar, Bill Noir in Christopher Kurts,« poudarja izvršna producentka festivala Danaja Batinič in dodaja, da se na letošnjo temo tišine veže pet razstavnih sklopov: »Sklop Dotik

še zid pred Mestno knjižnico, Stolp Pungert, Vrt gradu Khislstein in Češnjev vrt Layerjeve hiše.

Kolaž in zvok

V kletnem prostoru je na ogled zvočno-vizualni projekt Nataše Berk in Jake Bergerja. »Tudi instalacija je lahko neke vrste kolaž. Sama veliko ustvarjam v digitalnem mediju in v zadnjem

Belgijska umetnica Elke Desutter se posveča fenomenu človeške kože. / Foto: Maša Pirc

Izvršna producentka četrtega festivala Kaos Danaja Batinič ter njegova pobudnica in umetniška vodja Maruša Štibelj v objemu zvočnega kolaža Nataše Berk in Jake Bergerja / Foto: Igor Kavčič

Na rezidenci so letos ustvarjali: Bram Antheunis in Elke Desutter iz Belgije, Miroslav Cuković iz Srbije, Mojca Senegačnik iz Slovenije in Američan v Sloveniji William Blomstedt ter Jaka Berger in Nataša Bergk, oba iz Slovenije. / Foto: Maša Pirc

delovalo videno in slišano, bo prisluhnili ali odšel iz tega – recimo mu – labirinta.

O telesu in tabujih

Ameriška umetnica Rachael Jablo, ki živi in deluje v Berlinu, v svojih delih obravnava vprašanja ženskosti, telesa in mitologije v sodobni družbi. Svoj umetniški projekt je tokrat postavila v Mahlerci. Že z dvorišča skozi steklo opazimo kompozicijo metuljkov, ki se razpredajo po prostoru. Ko stopimo bliže, vidimo, da ne gre za metuljčke, ampak za nekakšne »portrete« maternic, ki izpovedujejo osebne zgodbe o boleznih reproduktivnih organov in njihovih disfunkcijah. Umetnica je opravljala pogovore z ženskami in na podlagi njihovih zgodb predstavila umetniški projekt, ki na neki način spodbuja tudi h govorjenju o temah, ki pogosto še veljajo za tabu.

S temo telesa se ukvarja tudi belgijska umetnica Elke

Desutter, ki je fotografirala dele telesa, jih natisnila na fotovinil in z njimi oblikovala prostorsko postavitev. Prepletajo se kože različnih barv z brazgotinami in drugimi posebnostmi, ki zazna-

projekte tudi pri nas imela foto srečanja, na katerih je fotografirala dele telesa posameznih ljudi.

Festival bo potekal še do 13. avgusta, v prvem avgustovskem tednu pa bo na

V ponedeljek, 18. julija, ob 19. uri bo v Layerjevi hiši pogovor z umetnico Michele Landel iz Združenih držav Amerike. Poleg pogovora o temi, ki ji še vedno namenjam premalo prostora v pogovorih na osebni in družbeni ravni – nasilju nad ženskami –, bodo dogodek povezali z branjem besedil mladih iz gledališke igre dramske skupine Dramatikon, ki so se v pretekli sezoni ukvarjali z besedili Virginie Wolf, ki prav tako v vseh svojih delih naslavlja omenjeno temo. Vrhunec bo fizična manifestacija povezave obeh del – gledališki rekvizit bo postal del umetniškega dela Michele Landel, ki razstavlja v Galeriji Stolpa Škrlovec.

mujejo človeško telo. Postavitev si ogledamo v Galeriji Stolpa Škrlovec. »Tokrat je s seboj prinesla pripravljene predloge za kolažno postavitev, v okviru rezidence pa je za naslednje podobne

sporedu še nekaj zanimivih spremljajočih delavnic na temo kolaža. Kaos, ki vas poleti pričakuje na zgoraj omenjenih prizoriščih, bo zaključil koncert madžarske glasbene skupine Belau.

Pogovor

Vezenine, ki pripovedujejo zgodbe

V Okroglem stolpu Loškega muzeja si je mogoče do konca avgusta ogledati razstavo Zavoda Tri z naslovom Izvezene zgodbe, na kateri se s svojimi zgodbami v besedi in izvezениh platnih predstavljajo priseljenke iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Severne Makedonije, Kosova, Združenih držav Amerike in Ukrajine.

MATEJA RANT

V sklopu brezplačnega osemdeseturnega programa Zavoda Tri so ženske, ki prihajajo iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Severne Makedonije, Kosova, Združenih držav Amerike in Ukrajine, tudi v preteklem šolskem letu dobile priložnost za učenje slovenskega jezika na neformalen način, ob tem pa so se ukvarjale z ročnimi deli, s katerimi se na zaključni razstavi v Loškem muzeju zdaj predstavljajo tudi širši javnosti. Zgodbe za razstavo so po besedah Nine Arnuš iz Zavoda Tri nastajale od marca do junija letos. »Skupaj z Anko Pintar se trudiva raziskovati ustvarjalne procese in ženskam prek tega ponuditi možnost, da se izrazijo, pri čemer pa je vpleten tako njihov materni jezik kot slovenščina, ki se je učijo pri nas – iščemo povezavo, ki se nas dotakne.« Tako je v sodelovanju z Loškim muzejem nastala tudi razstava Izvezene zgodbe.

Najprej je bila fotografija ...

V okviru jezikovnega tečaja so v preteklem šolskem letu udeleženke obiskale tudi Loški muzej, ki je tokrat njihovo vsakoletno zaključno razstavo pomagal predstaviti in približati obiskovalcem. »Razstava Izvezene zgodbe predstavlja osebne zgodbe udeleženk delavnic, ki jih pripravlja Zavod Tri, nevladna organizacija za trajnostne skupnostne prakse s sedežem v Škofji Loki. Zapisane so v treh jezikih – v slovenskem, angleškem in

Nina Arnuš / Foto: Gorazd Kavčič

njihovem maternem jeziku – in upodobljene na izvezениh platnih,« so o razstavi zapisali v Loškem muzeju. Po besedah Nine Arnuš je bilo sicer letos na jezikovnih tečajih okrog trideset

se preselile v novo okolje. Črno-bele kopije fotografij so z lepilom odtisnile in prenesle na platna ter nato z barvnimi nitmi poudarile določene podrobnosti in obrise. »Odločile smo se, da vsaka na svoj

Večinoma gre za zelo intimne fotografije – spomin na dogodke, ki jim veliko pomenijo, od poroke do slovesa od stare mame, pa spomin na življenje v Ukrajini in podobno. »Če si vsaj malo empatičen, se te zgodbe na koncu zelo močno dotaknejo,« poudarja Nina Arnuš. Ob fotografijah so namreč ženske zapisale tudi zgodbe, ki so se jih odločile deliti z obiskovalci razstave. »Najprej so zgodbo zapisale v maternem jeziku, šele potem smo jo prevedli. Na stenah so zgodbe zapisane z njihovimi rokopisi.«

žensk, na razstavi pa jih sodeluje 17. Izhajale so iz osebnih fotografij, ki prikazujejo njihov vsakdan, družino in način življenja ali pa izbran trenutek iz časa, ko so

način 'okrasi' fotografijo, pri čemer je bil poudarek na detajlih. Tako so prišle do izraza zelo različne stvari, tudi take, na katere z Anko sploh ne bi pomislili. Zelo so naju

pozitivno presenetile. »Fotografije so izbrale same, Nina Arnuš in Anka Pintar namreč nista želeli vplivati na izbiro, pomembno je bilo le, da je fotografija avtorska. Večinoma gre tako za zelo intimne fotografije – spomin na dogodke, ki jim veliko pomenijo, od poroke do slovesa od stare mame, pa spomin na življenje v Ukrajini in podobno. »Če si vsaj malo empatičen, se te zgodbe na koncu zelo močno dotaknejo,« poudarja Nina Arnuš. Ob fotografijah so namreč ženske zapisale tudi zgodbe, ki so se jih odločile deliti z obiskovalci razstave. »Najprej so jo zapisale v maternem jeziku, šele potem smo jo prevedli. Na stenah so zgodbe zapisane z njihovimi rokopisi.« Ob odprtju razstave so vsaka v svojem maternem jeziku zgodbe tudi same prebrale obiskovalcem. Na vezenine pa so se po besedah Nine Arnuš spomnile, ker je to povezano z dejavnostjo Zavoda Tri in Breje preje. »A vse ženske, ki pridejo k nam, ne pletejo ali kvačkajo, zato bi zanje lahko predstavljalo frustracijo, če bi se za razstavo morale izraziti prek kvačkanja ali česa podobnega. Zato sva z Anko prišli na idejo, da bi bilo vezenje tisto, kar bi vsaki z malo truda lahko uspelo.«

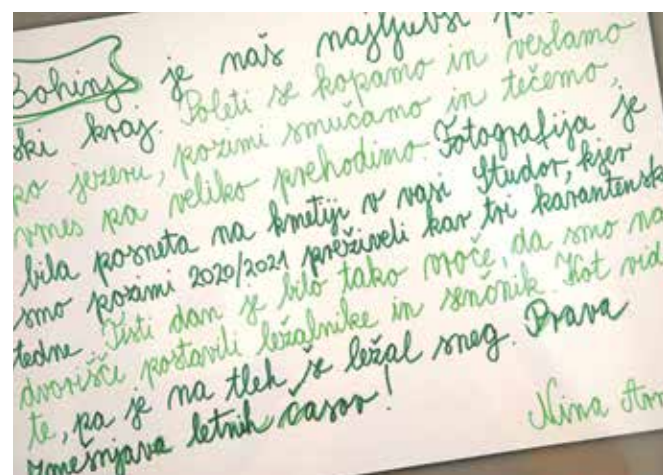
Povezujejo nas podobne zgodbe

Svoji fotografiji sta za razstavo prispevali tudi Nina Arnuš in Anka Pintar. Nina je izbrala fotografijo iz Bohinja, ob tem pa pojasnila: »Bohinj je nek tak naš 'družinski' kraj – tja sem s starši zahajala že kot otrok, zdaj

pa ga obiskujem tudi s svojo družino, že odkar sta bila otroka majhna. Za nas je to nek magičen kraj. Zato se mi je fotografija iz Bohinja zdelo najbolj logična izbira – to je kraj, ki me vedno spominja na dobre trenutke.« Pa četudi je to med karanteno, ko je nastala fotografija, na kateri se kljub snegu, ki počasi kopni okoli njih, zlek-njeni v ležalnike grejejo na toplem pomladnem soncu.

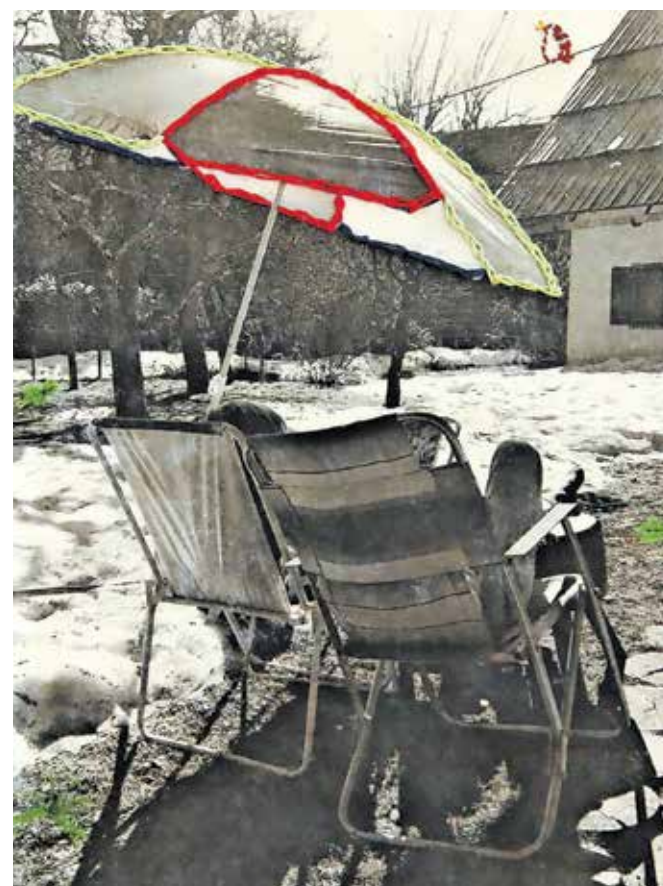
Z razstavo sporočajo, da nas vse ljudi na tem svetu povezujejo podobne zgodbe – o družini, ljubezni, nam ljubih osebah ali krajih ... Pa tudi težkih trenutkih, ki ti jih uspe premagati. »Upamo,

temu da prihajamo iz različnih okolij, smo vsi ljudje in nas vse povezujejo podobne zgodbe.« Jezikovnih tečajev Zavoda Tri se udeležujejo ženske, ki so v Sloveniji manj kot pet let, ko še težko dobijo zaposlitev. »Z njimi smo zelo iskrene, trudimo se, da če nekaj delamo, to tudi pokažemo. Pred časom smo se tako pogovarjale z žensko, ki v vrtcu dela kot snažilka in si je šele po tem, ko je svoje delo postavila na razstavo, prvič upala s kom spregovoriti. Prvič po vseh mesecih življenja v Sloveniji je imela občutek, da je tudi ona pomembna.« Tudi z drugimi projekti v Zavodu

Na stenah so zgodbe zapisane z rokopisi avtoric.

/ Foto: Gorazd Kavčič

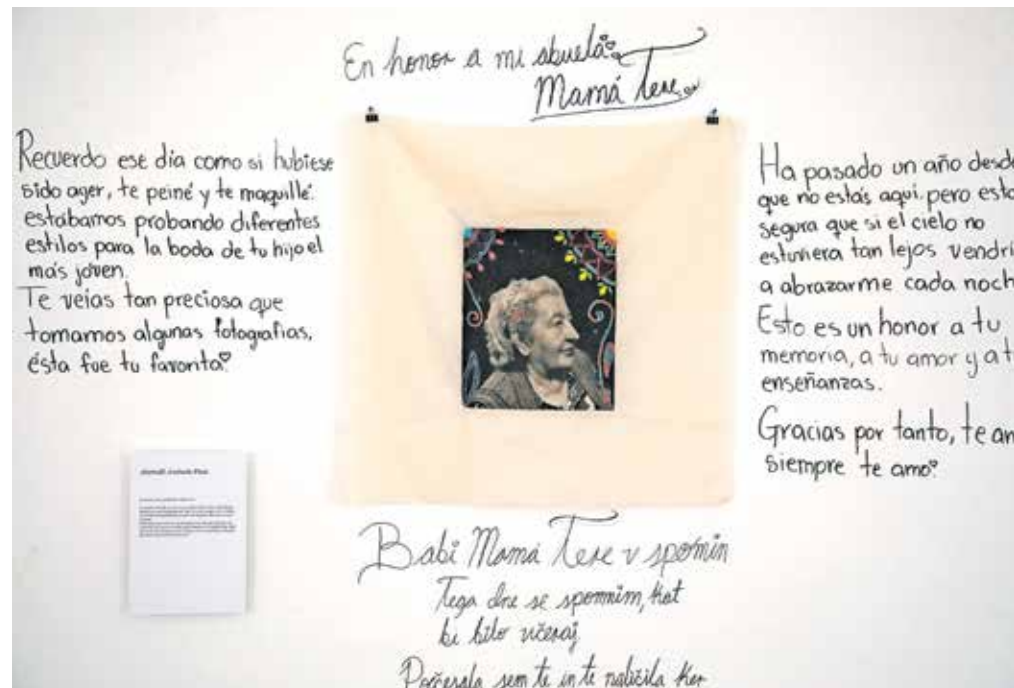

Svojo zgodbo je delila tudi Nina Arnuš. / Foto: Gorazd Kavčič

da nam bo obiskovalce razstave mogoče uspelo prepričati, da bodo začeli drugače razmišljati, mogoče tudi spremenili kakšen predsojdek o priseljencih. Želimo namreč sporočiti, da, kljub

Tri ves čas poskušajo opozarjati nase – da niso nevidne ne kot ženske ne kot priseljenke.

Razstavo si je mogoče ogledati do 28. avgusta vsak dan od 10. do 18. ure.

Priseljenke z obiskovalci razstave delijo svoje osebne zgodbe, kot je recimo ta spomin na staro mamo. / Foto: Gorazd Kavčič

Zanimivosti

Od Libertanga do Ave Marie

Chamber art sextet – ali v poslovenjeni izreki Čas – je komorna zasedba, ki se je ob zaključku šolskega leta Glasbene šole Kranj s koncertnim programom poslušalcem prvič predstavila v Layerjevi hiši. Mentorica sestava je Maja Hribnik Pestner, večino priredb za skladbe pa je napisal njen mož Oto Pestner.

IGOR KAVČIČ

Pravo nasprotje znani pesmi I don't like Mondays irske novovalovske skupine Boomtown Rats z Bobom Geldofom na čelu je bil junijski ponedeljkov večer na terasi Layerjeve hiše, ko se je prvič javno predstavila komorna zasedba Chamber art sextet, ki so jo mladi glasbeniki, ki v njej tako dobro muzicirajo, skrajšano poimenovali Čas. Šestčlansko zasedbo treh deklet in treh fantov sestavljajo nekdanji učenci Glasbene šole Kranj, po letih in šolskem statusu razdeljeni v tri pare: dva študenta, dva aktualna maturanta in dva tretješolca. To so violinistki Lara Bogataj in Tjaša Rauter, za klavirjem Eva Gorjanc, ob njej kitarist Aljaž Štampihar, kontrabasist Martin Frelon Koselj ter še harmonikar Žan Eržen.

Sestav je nastal že pred leti pod mentorstvom violinistke Maje Hribnik Pestner, a mu je korona v zadnjih dveh letih nekoliko

Komorna skupina Čas (Chamber art sextet) z mentorico Majo Hribnik Pestner je že na svojem prvem koncertu navdušila občinstvo. / Foto: Tina Dokl

pristrigla krila. »Skupina se je oblikovala že pred štiri leti, a je zaradi epidemije njen prvi javni koncert prišel na vrsto šele zdaj. A vmes nismo mirovali, saj smo posneli dve skladbi na daljavo (lahko si jih ogledate na YouTube), v zadnjem letu pa smo snemali tudi v

Galeriji Avsenik,« pove njihova mentorica, učiteljica violine na Glasbeni šoli Kranj Maja Hribnik Pestner. »Obe violinistki sta bili moji učenki, pa sem pomislila, zakaj ne bi sestavili skupine s petimi, šestimi instrumenti, ki so mi poleg violine še pri srcu. Marsikdo je

rekel, da ti, ki sem jih izbrala, ne sodijo ravno skupaj, a smo vseeno začeli pripravljati prve skladbe. Ob priredbah, ki jih je večinoma napisal Oto, so zveneli preseñetljivo dobro. Energija, ki se je začutila med naključno izbranimi instrumentalisti, nas je dodatno spodbudila.«

Čas za Čas šele prihaja

Ob zaključku glasbene šole je bil pravi trenutek, da se Čas predstavi tudi občinstvu. »Dobila sem prostor v Layerjevi hiši, nekateri starši so se angažirali pri pripravi večera in zdaj po koncertu lahko rečem, da sem zelo ponosna na mlade glasbenike,« dodaja njihova mentorica. Kako ne bi bila, po zasedbi instrumentov nekoliko neobičajen sestav mladih glasbenikov je očaral občinstvo, v zelo raznolikem programu pa smo slišali tako zimzelene Ne čakaj na maj in Mlade oči kot Avsenikove polke, venček valčkov in ob latino ritmihi tudi legendarni Piazzollov Libertango, ki ga je z izdatnim harmonikarskim delom priredil Žan Eržen. Občinstvo je na filmsko platno popeljala nežna sicilijanska melodija, glavna tema iz filma Boter v Majini priredbi. Za Oto Pestnerja sta bili rezervirani Vrača se pomlad in Ave Maria, a je tistega dne še okrevanje po nedavnem infarktu. Nadomestili

sta ga solistki Eva Kafol na saksofonu oziroma Ana Jerak s klarinetom.

»Želim, da bi postali samostojni in sami začeli ustvarjati glasbo, saj zasedb v taki sestavi v Sloveniji ni,« dodaja Maja Hribnik Pestner, mladi iz Časa, zadovoljni s svojim prvim koncertom, so o tem prepričani. »Lepo je, ko lahko na koncertu odigraš vse skladbe in vsa trema kaj hitro izgine, ne pa da igraš dve skladbi, ko se ti roke še vedno tresejo, ko že moraš z odra,« je duhovita violinistka Lara, harmonikar Žan pa nadaljuje: »Super je, če je odziv občinstva dober in lahko nekoliko koketiraš z njim. Danes mislim, da smo bili kar pravi.«

Poudarjajo, da jih veseli igrati v sproščenem vzdušju in glasbo, ki jo želijo igrati. Trenutno imajo v programu 13 pesmi, seveda pa že v mislih že pripravljajo nove pesmi iz zakladnice zabavne, pop in rok glasbe. Zdi se, da tudi Oto Pestnerju sporočajo, da ga zagotovo čaka še kar nekaj dela.

Kako so na Jesenicah včasih živeli

Izšla je e-knjiga Naše Jesenice, v kateri so na 374 straneh zbrane zgodbe Jeseničanov o tem, kako so živeli nekoč.

URŠKA PETERNEL

Leta 2006 so na Jesenicah zasnovali projekt Kako so včasih živeli in v okviru študijskega krožka so se začeli zbirati krajanji in obujati spomine o tem, kako so živeli nekoč. Kot pravi Polona Knific iz Ljudske univerze Jesenice – projekt poteka v sodelovanju z Gornjesavskim muzejem Jesenice in Občinsko knjižnico Jesenice ob finančni podpori Občine Jesenice –, so poiskali številne pričevalce, zvečine Jeseničane, ki so bili pripravljene povedati in zapisati svoje zgodbe in obuditi spomine na preteklost.

»Ugotovili smo, da skoraj ni človeka, ki ga preteklost ne bi zanimala ... Vsa leta smo raziskovali zgodovino Jesenic, kulturno, športno življenje, šege, navade ... Na srečanjih je privrelo na dan ogromno spominov, tudi solz, ljudje so pripovedovali o stvareh, ki so jih razveseljevale in tudi žalostile, o vseh svojih dosežkih, o ovirah, ki so jih premagali ...«

Tako je nastalo 17 knjižic, vsako leto so izdali eno, vsaka je izšla v tisoč izvodih. Vsa leta so jih brezplačno delili in do danes so skoraj vse pošle, so pa še vedno dosegljive na spletu.

»Na srečanjih je privrelo na dan ogromno spominov, tudi solz, ljudje so pripovedovali o stvareh, ki so jih razveseljevale in tudi žalostile, o vseh svojih dosežkih, o ovirah, ki so jih premagali ...«

»V teh letih smo objavili 333 zgodb, ki jih je zapisalo 214 Jeseničanov, poleg tega pa je v krožkih sodelovalo še veliko drugih ljudi, ki so prispevali spomine, misli, fotografije,« je povedala Polona Knific.

V letu 2020 pa je epidemija z omejitvami zbiranja posegla tudi v dejavnost krožka. Tako so snovalci začeli razmišljati, da bi zbrano gradivo ponovno pregledali, uredili in objavili v knjigi. Glavna urednica Nataša Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice je povedala: »Izbrane zgodbe krajanov smo združili z zapisi

izpod peresa lokalnih zgodovinarjev, etnologov, arheologov in drugih poznavalcev krajevne zgodovine. Tako knjiga Naše Jesenice združuje že zapisano zgodovino mesta s spo-

mini in življenjskimi zgodbami njegovih prebivalcev. Obogatili smo jo z izborom starih fotografij, ki smo jim ponekod dodali današnje vzporedne podobe. Želeli smo prikazati dolgo in raznoliko zgodovino jeseniških krajev in mesta, ki je širši javnosti manj znana. Obenem pa je bil naš namen ohraniti zapisane spomine preteklih in zdajšnje generacije Jeseničanov za prihodnje rodove.«

Tako so izdali e-knjigo, ki ima 374 strani in je na voljo na spletu. Za zdaj so nekaj izvodov knjige tudi natisnili, prizadevajo pa si, da bi dobili

Sodelujoči pri pripravi e-knjige in knjige Naše Jesenice: Nina Hribar iz Gornjesavskega muzeja Jesenice, Polona Knific iz Ljudske univerze Jesenice, eden od avtorjev Stane Arh in Nataša Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice / Foto: Nik Bertonec

finančna sredstva za natis v večji nakladi.

Nadaljuje pa se tudi študijski krožek, po besedah Polone Knific tudi po 17 letih ostaja ogromno spominov, letos bodo tako raziskovali, kako so (se) na Jesenicah včasih zdravili, zanimive zgodbe se že pišejo,

knjižica pa bo izšla decembra. Na dragocenost projekta opozarja Polona Knific: »Študijski krožki dajejo pomemben pečat naši občini, saj lahko sistematično raziskujemo in ohranjamo kulturno dediščino, po drugi strani pa spodbujamo ljudi in širimo zavest o pomenu

ohranjanja osebne in lokalne zgodovine. V knjigah so zbrane tudi zgodbe številnih družin. Spodbujajo razmislek o drugačnih načinih življenja, mnogi so, še nedolgo nazaj, živeli zelo drugučje, krožki s tem spodbujajo medgeneracijsko učenje in sodelovanje.«

Jaz, midva in mi

Dopust

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

Srednješolski učitelji na-stopimo dopust zadnji med učitelji in tudi jaz sem sedaj na dopustu. Nikakor ne moremo govoriti o počitnicah, tudi mi imamo dopust, natančno so odmerjene minute in ure. Pogosto se sprašujemo, kako bi odmerili človečnost, ljubezen do mladine, ustvarjalnost ... mogoče bodo izumili tudi takšen stroj. Bojim se, da bo tedaj res vsega konec. Imam nekaj opravil, ki jih opravi, ko nastopim dopust. Tako sem prvi dan oplela vrt, skuhalo polnjene paprike in spekla pehtranovo potico.

Vse nekako sodi v poletni čas. Vrta še vedno ne plevem sproti. Tega še nisem usvojila. Čas uide in vrt je bolj podoben džungli kot zelenjavnemu vrtu. Tako sem čebulo preprosto izruvala, čeprav še ni bila zrela, ker se ni dalo ločiti plevla od sadik. Poljne paprike so poletna hrana. Če bi me vprašali, kaj je moja najljubša jed, bi bile te paprike na lestvici izbora precej na vrhu. Gotovo zato, ker jih ne jemo pogosto, vsaj pri nas ne. Za to potrebuješ nekaj več časa in dopust je taka priložnost. Pehtran je začimba, ki je zrela sedaj. Za potico lahko uporabimo tudi suh pehtran. Sveže je boljše in tako je tudi poletje čas pehtranove potice. Precej preproste jedi, ki so vedno najboljše.

Prvi dan dopusta sem oplela vrt, skuhalo polnjene paprike in spekla pehtranovo potico.

»Pehtranka«, buhteljni, jabolčni ali kaki drugi sadni zavitki so klasične sladice, ki so vedno dobre. Ko smo bili z dijaki na praksi v sedaj že dobro znanem narodnem parku v Avstriji, nam je v naši koči brez elektrike na višini 1810 metrov zmanjkalo kruha. Moko in kvas smo imeli s seboj, mleko je bilo

na planini. V koči je bil lestar štedilnik na drva, ki je imel tudi pekač. Gotovo poznate takšen štedilnik. V pekaču ni termometra in tak pekač je idealen za peko mesa, saj potrebuje nizko temperaturo. Za peko kruha potrebujemo vsaj 200 °C. Kuri smo ta štedilnik cel popoldan, da smo imeli v prostoru dobesečno savno, in poskusili speči kruh. Malo je bil zažgan, vendar je bil dober. Naslednji dan sem poskusila z buhteljmi. Marmelada nam je ostajala, pa smo jo porabili. Testo smo valjali kar s steklenico. Za peko smo uporabili posode brez ročajev, saj ustreznih pekačev ni bilo. Precej črni so prišli iz našega štedilnika ven. Pokrila sem jih s čisto mokro cunjjo. Ko smo buhteljne posuli s sladkorjem v prahu, bi sliko lahko poslali v kulinarčno revijo. Ko sem jih spekla doma, niso bili tako dobri in še manj lepi. Kruh in pice iz krušne peči so boljši kot iz električnih pečic. Svoje naredi tudi vzdušje, če nečesa ni, je to potem še bolj slastno. Tako smo začeli s poletnimi sladici v hribih in z njimi nadaljujem doma. Celo profesionalni slaščičarji so mi povedali, da doma pečejo izključno sadne zavitke, pite, narastke. Nobenih krem, strjenk in želatine.

Samskost

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt

Prejšnji teden smo pisali o razcvetu individualizma v zahodni družbi. Ta pojav razumemo kot način življenja, lahko pa ga preprosto imenujemo tudi kot samskost. Vedno so bili ljudje, ki se niso poročili in ostali samski. Skoraj vsi poznamo, da so po vaseh pri mnogih hišah imeli »tete in strice«. Svojo samskost pa so kljub temu živeli v družini. Hote ali nehoti, na veselje ali malo manjše veselje so ti ljudje živeli in delali skupaj z razširjeno družino. Službe in višji standard danes omogočajo, da samski ljudje živijo v svojih stanovanjih.

Verjamem, da mnogi samski niso zavestno izbrali takšnega stanu. Nekako niso dobili osebe, s katero bi delili vsakdanjik. Tisti, ki smo v zvezi in z družinami, včasih pogledujemo proti samskemu stanu – zdi se, da je manj naporen, da imajo popolno svobodo, ni se treba prilagajati in si brez pogajanj organizirajo življenje. Samski pa iz svojega sveta opazujejo, kako je biti v zvezi. Kaj pa oni dejansko doživljajo v sebi? Pravijo, da jim ni tako lahko, kot je videti. Res je, da imajo več prostega časa, vso energijo porabijo le zase, svobodo, lahko potujejo. Dejansko pa jim ni lahko. Težko je biti sam. Ves čas sam. Saj si organiziraš hobijske, izlete, kavič, kolege in kolegice – zvečer pa prideš domov in ni nikogar doma. Nihče te ne čaka, nikomur ne moreš potarnati in z njim deliti veselja. Namesto ljubljene ga človeka objameš blazino ali psa. Samski povedo, da so potrebovali leta in leta, da so sprejeli samski stan. Večina samskih pove, da ni ravno olimpijsko vzdušje biti sam.

To lahko potrdimo tudi iz raziskave (Logar, Ernst, 2022). Samski ljudje v primerjavi z ljudmi, ki živijo v zvezi, v povprečju izkazujejo več težkih čutenj (npr. žalost, strah, razočaranje, zavrnitev ...) in hkrati manj

pozitivnih čutenj (veselje, radost, zadovoljstvo, hvaležnost, spoštovanje ...). Samski težje sprejemajo samega sebe, hkrati pa so bolj jezni (v povprečju). Njihovo življenjsko funkcioniranje (upravljanje vsakodnevnega življenja) je slabše in težje se samosprejemajo. Tisti, ki živijo doma, v trenutni družini občutijo manj ponosa in pozitivnih čustev kot oni, ki so v zvezi. Tudi

Samskost po lastni izbiri ni lahka.

se počutijo, da v povprečju manj soodločajo. Na drugi strani pa zaznavajo več neprijetnih čutenj kot tisti v zvezi. Zanimivo je, da so samski v primerjavi s tistimi, ki so v zvezi, v primarni družini doživljali več neprijetnih čutenj in manj pozitivnih čutenj. Seveda na osnovi teh podatkov ne moremo delati nikakršnih vrednostnih sodb, saj gre za samoocenjevanje.

Zaključimo lahko, da je biti samski težko. Očitno smo ustvarjeni za bivanje v dvoje. Sreča se podvoji, trpljenje pa razdeli. Tisti, ki smo v dvoje, bodimo veseli, da smo skupaj. Samskim želimo čim prej srečati nekoga. Nekaterim pa preprosto prija, da so sami.

Svet slepote (5)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost in vključevanje

Janez Cankar z Dolenje Dobrave je navdušen športnik. Čeprav je skoraj popolnoma slep (na eno oko povsem, na drugem pa ima pet odstotkov ostanka vida), mu je uspel že marsikateri športni podvig.

»Že od nekdaj je pri meni tako, da bolj ko je ekstremno, bolj je zanimivo. Nekateri mi pravijo, da hodim po robu,« poudarja in dodaja, da je tako še danes. Njegov prvi veliki športni uspeh je iz leta 1995, ko je v Nemčiji z rezultatom šest metrov in tri centimetre postal mladinski prvak v skoku v daljino v kategoriji slabovidnih. Nastopal je tudi na tekmah z videčimi. Leto kasneje je v kategoriji mladincev celo zmagal na gorskem teku na Javornik. »Potem so prišle zdravstvene težave in vrhunskega športa je bilo nekako konec. Leta 2009 sem znova tekmoval, in sicer na vzponu z gorskimi kolesi na Blegoš. Leta 2012 in 2018 sem postal celo občinski prvak. Udeleževal sem se gorskih

tekaških maratonov in prišel na idejo, da bi od doma tekkel na Triglav. Podvig 2. avgusta 2014 mi je s počitki uspel v 15 urah in 11 minutah. Pot je bila dolga 72 kilometrov s 4600 metri vzpona in 2000 metri spusta. Z menoj je bila ekipa 15 spremljevalcev, zadnji del poti gorska reševalca. Stopiti na vrh Slovenije so bile dolgo moje sanje. S tem sem sebi in drugim dokazal, da lahko tudi nekemu, ki skoraj nič ne vidi, to uspe,« pojasnjuje.

Ultra tekaški maratoni so ostali v njegovem športnem programu. Leta 2015 je bil na prvem organiziranem Ultra pušeljc trailu (106 kilometrov, 6800 višinskih metrov). Končal ga je v dvajsetih urah. V plezalnem društvu Cempin iz Poljan je bil na tečaju za alpinista pravnik. Leta 2015 se mu je uresničila še ena velika želja. Stopil je na Mont Blanc. »Na športne izzive se vedno dobro pripravim in tudi takrat je bilo tako. Iz športa črnam pozitivno energijo in

dokazujem, da se da,« pravi.

Od zloma gležnja se je posvetil kolesarstvu, tek pa opustil. »Lani sem se prijavil v slovensko parakolesarsko reprezentanco. Tekmujem v tandemu, moj voznik je Boris Praznik iz Ivančne Gorice. Letos sva šla na tri mednarodne tekme. Na zadnje sva bila v Puchovu na Slovaškem dvakrat druga. Konkurenca je močna. Nekateri države veliko investirajo v parašport. V teh mesecih sem se o kolesarstvu naučil več kot prej v celem življenju. V mojem športnem udejstvovanju me prijatelji in znanci zelo podpirajo, so pa tudi taki, ki bi radi metalni polena pod noge in pravijo, da če se lahko ukvarjam s športom, zakaj potem ne delam,« opisuje.

Za prihodnost mu želja ne zmanjka, najbolj pa si želi zdravja, da bi mu levo oko še naprej vsaj toliko služilo kot doslej in da bi imel še dolgo bistro glavo. »Športni cilji pa so v prvi vrsti uživati, se morda uvrstiti na

Čeprav je Janez Cankar (v ozadju) skoraj popolnoma slep, je stopil že na Triglav in Mont Blanc, trenutno pa so njegovi največji cilji v parakolesarstvu. Razmišlja celo o paralimpijskih igrah. / Foto: osebni arhiv

paralimpijske igre v Parizu in tam zastopati slovenske barve. Še naprej bi rad tekmoval tudi na drugih kolesarskih dirkah, izključen ni niti kakšen zelo dolg tek. Mika me trail sto milj,« še pove, na koncu pa med svojimi željami omeni še eno,

katere uresničitev pa ni odvisna od njega: »Želim si, da bi bili v družbi slepi in slabovidni in tudi drugi invalidi obravnavani enakovredno, ne da nekateri živijo na robu revščine, zdravstveno in tudi finančno prikrajšani.«

Tunjiške zgodbe (1)

Izgubljeni nemški vojak Albreht Heigel (1911–1957)

IVAN NOGRAŠEK

Avstrijec po rodu, služil je v nemški vojski v Grčiji, kot vojak poražene vojske se je čez Balkan vračal proti domu. Nekje na našem je bil zajet, kot ujetnik je z drugimi njemu enakimi kosil na grajskem travniku kriške graščine pod budnimi očmi oboroženih stražarjev. Ob priložnosti je prosil stražarja, da bi opravil svojo biološko potrebo za grmovjem. To odobritev je izkoristil in stekel v bližnji gozd. Stražar je sprožil nekaj strellov za njim in ga zadel v stegno. Vseeno mu je uspelo pobegniti proti severu. Plazil se je ob potoku nekaj ur, dokler ni drugi dan opazil na neki njivi skupine ljudi, ki so okopavali koruzo. Bili so to Gmajnarjeva oče in mati ter obe hčeri, Micka in Johanca. Ubežnik, recimo mu Bertl, kot smo ga pozneje klicali, jim je s kretnjami nakazal, da nujno potrebuje pomoč. Oče je kot nekdanji vojak avstro-ogrske vojske znal nekoliko nemško, zato je kmalu ugotovil, kakšno pomoč potrebuje. Pospremili so ga do hiše in mu na podstrešju pripravili ležišče. Nahranili so ga, saj je bil že zelo lačen. Obvestili so zdravnika v Cerkljah, znanega doktorja Bohinca, ki je bil doma v Zalogu, ki so mu popolnoma zaupali. Ranjenca je

obiskal, razkužil in oskrbel mu je rano.

Možje v modrem so obkolili hišo

Mož je počasi okreval. Nikoli več ni pomislil, da bi zapustil to hišo. Gmajnarjeva starša sta kmalu pomrla. Pri hiši sta ostali le še dve dekleti, Micka in Johanca, ki sta bili ravno tistih let kot Bertl. Ker Gmajnarjeva hiša stoji povsem na samem, je skrivnost ostala celih sedem let neodkrita. Če je slučajno kakšen človek naletel na skrivača, se je ta naredil kot mutast berač. Potem pa so nekega večera možje v modrem obkrožili hišo. Kasneje sem enega od teh miličnikov bolje spoznal. Povedal mi je, da jih je bilo pošteno strah, saj so bili prepričani, da je skrivač dobro oborožen. Pa ni bilo nič od tega, povsem mirno so ga odpeljali v Kamnik na zaslišanje. Nič slabega mu niso mogli očitati, zato so ga izpustili.

Kmalu je Bertl dobil službo pri gradbeni firmi. Imel

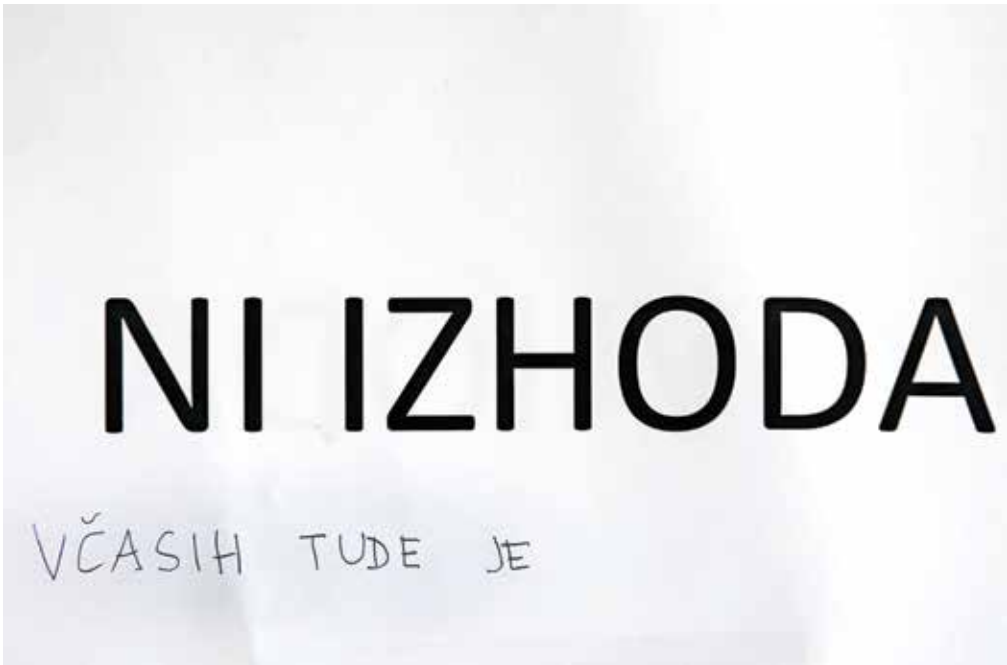
pa je eno nerodno obveznost. Vsako leto je moral urejati neke papirje na avstrijskem konzulatu v Zagrebu. Dvakrat ga je obiskala žena, pa nikakor ni hotel z njo. Dvakrat so ga tudi prisilno deportirali, pa je vselej, predno je vlak zapeljal v predor pri Jesenicah, skočil z vlaka in se peš vrnil v Tunjice.

Na svatbah igral klarinet

Med ljudmi se je zelo priljubil. Na številnih »ohce-tih« je igral klarinet in kar nekaj fantov naučil igrati ta inštrument. Še kar pet let, to je skupno dvanajst let, med letoma 1945 in 1957, je živel med nami.

Nekega dne, ko se je vračal v Zagreb, ga je neznanako in zakaj v Ljubljani povozil vlak. Župnik je v mrliško knjigo zapisal: »V 46. letu, 29. januarja 1957, je umrl Albreht Heigel aus Gablitz bei Wien.« Pokopan je v Tunjicah. Na njegov pogreb sta prišla njegova žena in brat.

Vaš razgled

Večino ljudi so v zadnjem obdobju, prežetem s posledicami koronavirusne epidemije, bližnje vojne in ekonomske nestabilnosti, preplavili občutki brezizhodnosti, zaskrbljenosti in tesnobe. Pa vendar marsikje še tli plamen upanja na rešitev – tako za posameznika kot skupnost. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Tradicionalno godbe ob prazniku dela že navsezgodaj dvigajo narodno zavest ter zaznamujejo mnoge slovesnosti, obletnice pa tudi pogrebe. Vsem želimo, naj – tako kot na pričujoči podobi iz Stražišča – ob obisku bankomata namesto pogrebnih koračnic vselej zadonijo prešerne melodije. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Papanova zgodba, 2. del

DR. ZDENKA PAJER LIKOZAR

Od 23. 3. 1879 do 1. 4. 1882 se je od 15. do 18. leta starosti učil za trgovca pri Janezu Bulovcu v Radovljici, v trgovini z mešanim blagom. Trgovina je bila v rojstni hiši Antona Tomaža Linhartar. Nato je delal pri njem kot pomočnik od 1. 4. 1882 do 15. 4. 1884, ko je dopolnil dvajset let. »Bil je celi čas priden, pošten, marljiv in soliden, in ga vsakemu najboljšo priporočam,« je 15. 4. 1884 zapisal Bulovc.

Nato se je v Kranju zaposlil pri Karlu Puppju (2. 2. 1846–26. 10. 1909), veleposesniku in trgovcu z mešanim blagom in deželnimi pridelki. Puppo je v Kranj prišel iz Trsta. Trgovino je imel v hiši Mesto št. 146, na današnjem Maistrovem trgu št. 13. Imel jo je v posesti od leta 1879 pa vse do svoje smrti leta 1909.

Francu Brolihu, gostilničarju, je leta 1772 mesto Kranj prodalo del mestnega jarka pod obzidjem med zgornjimi mestnimi vrati v dolžini 15 sežnjev (28,4 m). Tu je Brolih zgradil hišo. Pozneje so zaradi razširitve trga podrli prednji del stavbe in v tej zmanjšani stavbi je imel Karl Puppo trgovino. Po njegovi smrti leta 1909 je hišo in trgovino prevzela njegova žena Josipina (10. 4. 1847–28. 1. 1942). Puppova nista imela potomcev, saj jima je sin umrl leta 1876, star komaj pet mesecev. Kasneje je bila v hiši nad jarkom trgovina z napisom »Janko Rant pri K. Puppo«. Janko Rant je trgovino prevzel od Josipine Puppo leta 1925. Prej je bil družabnik Franja Sirca, ki je imel trgovino z mešanim blagom v Savskem predmestju 14, današnji Vodopivčevi ulici 16. Danes pa je na

Maistrovem trgu 13, v nekdanji Puppovi trgovini, Mlečna restavracija. Karl Puppo je bil od leta 1885 do 1909 tudi lastnik sosednje hiše Mesto št. 145, danes Maistrov trg 12. Kasneje je bila njena lastnica žena Josipina.

Od svojega 20. do 34. leta je bil Josip Likozar 14 let (15. 4. 1884–15. 2. 1898) Puppov trgovski pomočnik, zadnja leta pa tudi poslovođa. Nekaj časa je bil uradni naslednik Karla Puppa, kar je razvidno iz njegove še danes ohranjene štampiljke: »K. PUPPO NASLEDNIK JOS. LIKOZAR KRANJ«. Nekaj časa je imel v najemu tudi Puppovo trgovino.

Josip Likozar se je, ko je bil še zaposlen pri Puppovih, 9. 2. 1898 v Kranju poročil z Marijo Rant (27. 11. 1864–14. 6. 1938) iz Ljubnega na Gorenjskem. Oba sta bila tedaj stara skoraj že

34 let. Marija Rant je delala pri očetovi sestri (tudi z imenom Marija Rant), ki je bila poročena s slikarjem Francem Götzlom. Trgovina je bila manjša, s špecerijskim in galanterijskim blagom, v hiši Mesto št. 127, na današnji Jenkovi ulici 4. V tem času se je spoznala z Josipom Likozarjem, ki je bil zaposlen pri Puppju kot namestnik oz. prvi pomočnik. Marija Rant, por. Götzl, je imela še Modni salon v Ljubljani na tedanji Židovski ulici št. 8, kjer je »priporočala cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbiro najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, raznih oblek prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita«. Njen mož Franc Götzl (14. 9. 1807–8. 8. 1865) je bil iz slikarske delavnice Götzlovih, ki je obsegala šest rodov.

Veletrgovec in posestnik Karl Puppo (1846–1909).

V prvi vrsti je delavnica bila podobarska, pozlatarska, soboslikarska, pa tudi kiparska. V Kranju je delovala poleg Layerjeve delavnice, ki

je bila predvsem slikarska. Kasneje so Götzlovi svojo delavnico prenesli v Ljubljano (J. Žontar, Zgodovina mesta Kranja, 1929).

HOROSKOP

TANJA

- **Oven (21. 3.–21. 4.)**

Prisluhnite razgovorom doma, saj lahko nenadoma dobi-te preblisk oziroma idejo, kako rešiti določeno situacijo in kako stopiti korak naprej. V delovnem okolju boste mogoče prejeli informacije, ki vam bodo razkrile nezdrava razmerja.
- **Bik (22. 4.–20. 5.)**

Tista vaša prepričanja, ki jih je že krepko načel zob časa, se bodo nenadoma s hrupom sesula vase in vzpostavila se bodo nova pravila in načela. Pripravljeni ste investirati v svoj intelektualni potencial in ga razširiti. Veseli boste.
- **Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**

Pozor, vaši okostnjaki znajo popadati iz omare, kjer ste jih skrivali doslej. Če ste se pripravljeni spopasti s svojimi strahovi, boste zmožni pozdraviti marsikatero rano, ki se že ne-kaj časa ni mogla zaceliti. Bodite pozorni na vse druge stvari.
- **Rak (22. 6.–22. 7.)**

Če imate občutek, da nekdo že nekaj časa izkorišča vašo pri-jaznost, je zdaj pravi trenutek, da postavite meje in jih tudi upoštevate in čuvate. Pomembne informacije boste prejeli, zato le dobro prisluhnite intuiciji. Ne bo vam žal.
- **Lev (23. 7.–23. 8.)**

Če ste v zadnjem času pretiravali z delom, se bo to v tem obdobju poznalo na vašem zdravju. Tudi poslovne vezi, ki so presegle svoje meje, bo treba pretrgati. Skratka, trenutno je vaš čas, da napolnite baterije. Vzemite si čas.
- **Devica (24. 8.–23. 9.)**

Čas je, da si daste duška, pustite prosto pot svoji kreativno-sti, pa naj gre za ustvarjanje, ples ali kakšno drugo dejav-nost. Nekaj drame boste doživeli tudi v prijateljskem kro-gu, saj bodo nepotrebne informacije vzniknile kot gobe po dežju.
- **Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**

Zapisujte si vse zamisli, iskricke ... skratka vse, kar bi vam lahko pomagalo pri nadaljnji poti. Nekatere vzorce iz prete-klosti ste krepko presegli in zdaj je čas, da jih zavržete ali za-menjate za nove, prožnejše navade.
- **Škorpion (24. 10.–22. 11.)**

Skrite novice bodo tudi pri vas prišle na površje in vas kar malce pretresle. Res ne bodo najbolj prijetne, toda morali jih boste slišati, da boste pravilno zložili svoje prioritete. Spro-stitvene metode vam lahko pomagajo.
- **Strelec (23. 11.–21. 12.)**

Na dan bodo prišla morebitna nezadovoljstva, ki jih imate na delovnem mestu. Če že nekaj časa ne čutite zadovoljstva s položajem, ki ga zavzimate v službi, boste krepko razmiš-ljali o spremembi. Ne nosite prehitro srca na dlani!
- **Kozorog (22. 12.–20. 1.)**

Obhajale vas bodo nezdrave, toksične in utrujajoče misli. Zavejte se jih in jih z nežnim zamahom roke pospremite na njihovo pot v temine pozabe. Ne dovolite jim, da izčrpajo vašo energijo! Delajte na sebi oziroma svoji psihi.
- **Vodnar (21. 1.–19. 2.)**

Pazite na zdravje in psihično energijo in si privoščite dovolj počitka. Dosegle vas bodo novice, ki vam bodo na novo pre-mešale karte v poslovnem odnosu, kjer vas tudi lahko do-leti nekaj lepega, bodisi v obliki napredovanja ali pa samo pohvale.
- **Ribi (20. 2.–20. 3.)**

Časi so nenavadni in v svoji okolici boste zaznali kar nekaj nezdravih razmerij. Bitke za premoč med znanci in prijatelji se ne udeležujte, saj v nadvladi nad drugimi ni čisto nobe-nega zadovoljstva. Čaka vas lepo presenečenje.

TA JE DOBRA

Spremenljivo vreme
V lokalu sedijo tri blondinke in se pogovarjajo.
Prva načne temo o vremenu:
»Slišala sem, da bo jutri 35 stopinj!«
Oglasi se druga: »Jaz sem slišala, da bo padal sneg.«
Razmišlja tretja: »Kdo bo pa kidal sneg v takšni vročini?«

Premalo prometa
Voznika je zaneslo na spolzki in blatni cesti in je z avto-mobilom obtičal v jarku. Rešil se je šele s pomočjo kmeta, ki je s traktorjem izvlekel njegov avto iz jarka. Za plačilo je kmet zahteval sto evrov.
»Kaj?« se je začudil voznik. »Sto evrov!? Za ta denar bi na vašem mestu opustil kmetovanje ter raje noč in dan vlekel automobile iz blata!«
»Kmetovati sem že nehal, ampak ceste se pa ponoči ne splača polivati z vodo, ker je premalo prometa!«

Izbira moža
Pogovarjata se dve priletni ženski.
Prva: »Kako si pa ti spoznala svojega moža?«
Druga ji med smehom odgovori: »Delala sem v lekarni in je prišel kupit kondome XXXXL. Šele kasneje sem ugo-tovila, da jeclja.«

Pozno domov
Žena: »Povej mi dober razlog, da si prišel ob treh zjutraj domov!«
Mož: »Natakarica je hotela iti spat.«

Razpad zveze
Fantje, če vam razpade zveza, ne krivite samo nje. Za razpad zveze sta vedno kriva dva. Kriva je tudi njena mama.

LAŽJI
SUDOKU

3	5				2			4
	4		9		7		5	1
		1		3		9		
8	6			4			7	
		7	1		3	8		
	3			5			2	9
		6		9		2		
2	9		4		1		3	
5			8				9	7

Rešitev:

2	6	9	8	7	1	3	5	4
9	8	1	7	2	6	5	4	3
1	2	5	8	4	9	7	3	6
6	2	9	5	1	7	4	8	3
5	7	8	9	1	2	4	3	6
8	1	6	9	7	5	2	4	3
3	9	5	1	8	4	7	2	6
7	8	2	4	8	6	2	9	5

TEŽJI
SUDOKU

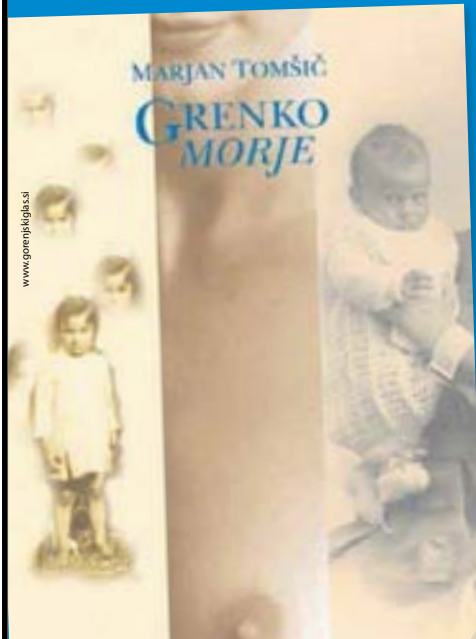
3		5		7		6		9
	8		6				4	
2				4				8
		2					7	
1				3				5
	3					8		
4			7					1
	1				6		8	
8		7		4		3		6

Rešitev:

9	6	8	7	1	2	3	5	4
7	8	2	9	6	1	5	4	3
1	2	5	8	4	9	7	3	6
2	6	1	9	5	7	4	8	3
5	7	2	8	3	6	1	4	9
8	1	6	9	7	5	2	4	3
3	9	5	1	8	4	7	2	6
7	8	2	4	8	5	9	6	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Roman je literarni spomenik aleksandrinkam, Slovenkam, ki so v obdobju med obema vojnama odhajale po zaslužek v Egipt – v Kairo in predvsem v Aleksandrijo.

296 strani, mere: 14,5 x 20,5 cm, trda vezava

10
EUR

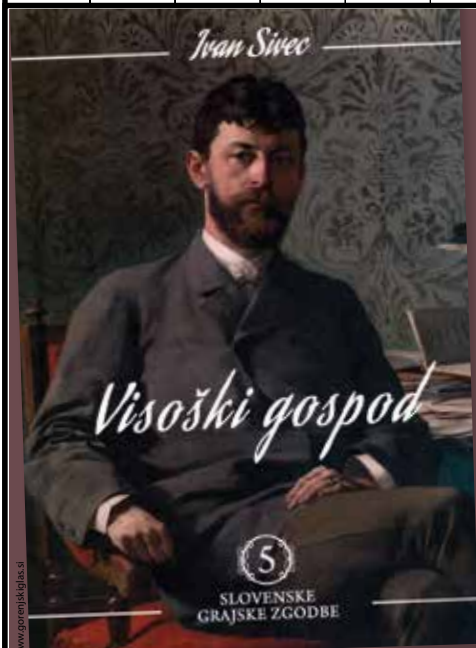
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel.
št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@q-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti,
se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	POPRAVA ROKOPISA	ODJEMALEC	HOTELSKI DELAVEC	KARAMBOL	PRILOGA ČASNIKA DELO ZA ŽENSKO	POTOMEC	UDAREC PRI BOKSU
MUZEJSKI USLUŽBE- NEC							LESEN PLUG
							SOBICA CELICA
OPORA PRI POŠKODBI		1					
ZELEN OLUPLJEN OREH							
EPOHA				ILUS- TRATOR JURANČIČ	FR. SKLA- DATELJ (JACQUES)	IZRASTEK NA GLAVI	
						TVORBA V PANJU	
NOSILEC ZAVESE				11			
TOM BERENGER			GROBO SUKNO				RIMSKI KRALJ
			IGRALKA MIRANDA				
EDINOST, ENOTNOST							
ILUSTRA- TOR	9					AMERIŠKA IGRALKA (PATRICIA)	
OKRAS NA ANTICNIH STEBRIH						GLAVNO MESTO RUANDE	

Pisatelj Ivan Sivec na prikupljen in razumljiv način opisuje življenje in delo enega največjih slovenskih pisateljev Ivana Tavčarja. »Višoški gospod« s podnaslovom »Vse ljubezni pisatelja Ivana Tavčarja« je prvi biografski roman o ustvarjalcu Cvetja v jeseni in Višoške kronike, izšel je lani ob 170-letnici Tavčarjevega rojstva. Ljubezen nam je vsem v pogubo, je zapisal Ivan Tavčar. Knjiga za vse čase, za mlade in stare, za šolarje in starše.

Trda vezava, 17.5 x 24.5 cm, 304 strani

25
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite
po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poštnina zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	KIRURŠKI NOZ	MAZALNIK	IRSKA (PESNIŠKO)	VIC	NICOLE KIDMAN	ODISEJEVA DOMOVINA	KOVIŃSKI DEL PUŠKE	POŠKODBA HRUSTANCA V SKLEPIH	GORENJSKI GLAS	DIVJA KOZA	RIMSKI PESNIK ARATOS	PRIPRAVA ZA POME-TANJE	BORIS NOVAK	OSEBA, KI IDENTIFI-CIRA	TEŽA OVOJNINE
KRATKA SMEŠNA ZGODBA									ŠAHOVSKA OTVORITEV Z ŽRTVUJO KMETA				8		
ZNAČAJ									NAJEM ZEMLJIŠČA AM.IGRALEC (WARREN)						
POLITIČNO ZATOČIŠČE	10				SAMODEJNI STROJ GORA V JULIJCH								ERBIJ URADNI JEZIK V IZRAELU		
NEKDANJA SKOTSKA GROFIJA							ORGANIZEM S KORENINO ŠPORT V RINGU								
PETER LAKOTA			IGRALEC ŠTAMULAK	NABOREK, ZABO POGODBENA KAZEN				2		SKUPINA PTIC V LETU	OUT (SL. ZAPIS)				ZDRAVNİK (STAR.)
POSADKA						BIBLIJSKI PREROK					RACA (MANJŠ.)	ODŽAGAN KOS DEBLA			
SOD (NAREČNO)						LADIJSKA KRMNICA SPREVED NA KONJUH						MESTO V NIGERLJI DOBA PA-LEOZOIKA			
GORENJSKI GLAS	GORSKI VZPON	POLDRAG KAMEN MESTO NA OBALI						BIVŠI SL. NOGOME-TAŠ (ALEX-SANDER)	STRATEG PALICA PRI PLUGU						
GLAVNO MESTO ALBANLJE							PRAŠIČJA NOGA HRV. NAFTA-NA DRUŽBA						KATJA AJSTER SMUČARKA HROVAT		
UROŠ ZORMAN			SNEŽNI PLAZ							VOZNIK PLOVILA					
ČARA, ČACKA			SL. BALO-NAR (AVI)							ENOTA ZA GLASNOST					
					NEPISMEN ČLOVEK GL. MESTO BOSNE									5	KLAVDU TUTTA
			7	GLASBENIK IVANCIC BOJNI STRUP							Z MORJEM OBDANO KOPNO				
	PARTSKI KRALJ IZ DINASTIJE ARSAKIDOV					REKA NA POLJSKEM KITAJSKA PONEV					DEL STOPALA				
	ZELENA RUĐNINA	NARAVA (STAR.)													
		ITAL. NOGOMETNI KLUB	IGRALEC MULEJ ITALIJAN-SKI PEVEC												
MANIČNI BOLNIK															
GRŠKA PRESTOL-NICA					13	POMLADNI MESEC	VOZILLO ZA VOŽNJO PO SNegu								
VODNA ŽIVAL				KMEČKO NASELJE LITINA, ULIV											
2. IN 3. VOKAL															
			VRTNA UTA POLITIČNI VODITELJ												
			3		RAFAEL NADAL NAJAVI-TEV										
ČASNIK, KI IZHAJA DNEVNO															
IGRALKA RINA				SVETLO ANGL. PIVO OBLIKA IMENA EVA											
KOLEŠAR POGAČAR					12	NONSENS. ABSURD	TABORNIK								
LAČEV NARES OATES ODRIVEK SMARAGDIT	KATODNA CEV V TV KAMERI	AM,IGRALKA (LINDA) ŠPORTNI OBJEKT													
ČLEN TRAKULJE															
ROGER VADIM			PLADENJ BRIT. RAZIS-KOVALEC (GEORGE STRONG)												
1000 KG			6		MILAN VIDMAR PEVKa JURKOVIĆ										
RIMSKA BOGINJA JEZE				OSMINA BAJTA JADRANSKI OTOK											
ZOBNA GNILOBa															PETER JANUS
AMERIŠKI PLES						4									
STELJA, NASTEL															

NOVO

KJE JE OTROK?

Redna cena knjige je 25 €. Če knjigo naročite na Gorenjskem glasu je cena le

22,⁵⁰

EUR

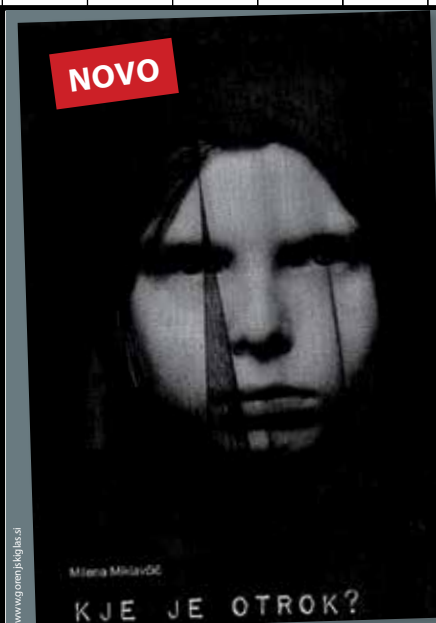
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 29. julija 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Nagrade: **1. nagrada:** darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, **2. in 3. nagrada:** knjiga Melanda.

1	2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13		

Nosilka osrednjega lika je socialna delavka Kristina. Pri svojem delu se nenehno sooča z ljudmi, ki jim pomaga v stiski. Ko jo sredi vročega poletja najdejo mrtvo na nekem parkirišču v Šentvidu, nihče niti ne sluti, kdo bi lahko bil kriv za njeno smrt. Je njena smrt povezana z izginotjem dečka pred petdesetimi leti, morda z izginotjem deklice Pije?

Psihološki triler izpod peresa žirovske pisateljice Milene Miklavčič vas bo navdušil, prebrali ga boste na mah!

Redna cena knjige je 25 €. Če knjigo naročite na Gorenjskem glasju je cena le

22,50
EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po
tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@q-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti,
se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije

Goreniski Glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 29. julija 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Nagrade: **1. nagrada:** darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, **2. in 3. nagrada:** knjiga Melanda.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	

Zlate strehe Kijeva

V Pavlinovi galeriji v Kulturnem domu Janeza Filipiča v Naklem je na ogled razstava Zlate strehe Kijeva.

SAMO LESJAK

Naklo – Kulturno društvo LIK Naklo je pripravilo razstavo fotografij avtorjev Dragice in Jurija Kurilla, ki sta pred dvema desetletjema potovala po Ukrajini ter obiskala mnoga tamkajšnja mesta, tudi Kijev, kate-rega podobe najznamenitejših vedut so predstavljene na tokratni razstavi.

Na odprtju je v uvodu vse zbrane pozdravila predsednica društva Alojzija Murn, nato pa besedo pre-pustila Juriju Kurillu, ki se

je ob predstavitvi razstavljenih fotografij, slik, knjig, zemljevidov in ostalih predmetov dotaknil tudi marsikatero zgodovinske zanimivosti veličastne dežele, ki je danes tragično vpeta v spone vojne.

V Pavlinovi galeriji so namreč vse do 20. julija poleg izjemnih fotografij razstavljena tudi izvirna dela ukrajinskih slikarjev in predmeti ukrajinske umetnostne obrti, ki sta jih poleg zakoncev Kurillo pri-spevali tudi Marija Mohor in Anica Zaletel.

Podobe ukrajinske kulture: zakonca Dragica in Jurij Kurillo v družbi Alojzije Murn ter Marije Mohor / Foto: Damijan Janežič

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

KOPALNI BUS V IZOLO 22. 7., 26. 7. 7., **VELIKI KLEK/GROSSGLOCKNER** 18. 7., **RADENCI** 18.–25. 9., **MORAVSKE TOPLICE** 18.–25. 9., **ŠMARJEŠKE TOPLICE** 2.–7. 10., **DOLENJSKE TOPLICE** 9.–14. 10., **STRUNJAN** 20.–25. 10., **BERNARDIN** 13.–17. 11., **MADŽARSKE TOPLICE** 2.–6. 10., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI** 5.–12. 10., 22.–29. 10., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM** 28.–31. 10., **MANDARINE** 8.–10. 10., **POTEPANJE PO BOSNI** 15.–19. 10., **MEDŽUGORJE** 15.–17. 10., **BANJA KULAŠI** 2.–12. 11., **MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ, VEČ TERMINOV.** www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Planinski dan invalidov

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj vabi svoje člane na Planinski dan invalidov, ki bo v soboto, 6. avgusta, na Kopah. Ob 10. uri bo kulturni program, pozdravni nagovori in govor slavnostnega govornika, ob 11.45 sv. maša pri kapelici sv. Ane, po maši bo prosto druženje, športne igre in vožnja s sedežnico na Veliko Kopo. Zbrane bo zabaval ansambel Kaval. Prijave sprejemajo v pisarni društva vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure.

Večer pesmi in plesa

Naklo – Občina Naklo v nedeljo, 17. julija, ob 20. uri vabi v dom Janeza Filipiča na prireditve Večer glasbe in plesa. Nastopila bosta Ansambel pesmi in plesa Krajna iz kraja Naklo nad Note-cia (Poljska) in Folklorna skupina Društva upokojencev Naklo.

IZLETI

Juliana trail Most na Soči–Tolmin

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 23. julija 2022, pohod po 11. etapi Juliane trail Most na Soči–Tolmin: Most na Soči–Modrejce–Volče–(Sotočje)–Tolmin–Kozlov rob–Tolminska korita. Skupne zmerne hoje do Tolmina bo tri ure, dodatno pa še dobro uro in po želji ogled Tolminskih korit. Informacije daje in prijave zbira do četrтка, 21. julija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Kolesarski izlet Kranj–Nemilje–Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 19. julija, na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Besnica–Nemilje–Besnica–Kranj. Odhod z lastnimi opremljenimi kolesi in čeladami bo ob 8. uri izpred vodnjaka na Glavnem trgu. Izlet je srednje zahtevnosti, dolžina proge je 34 kilometrov.

Planinski izlet do Martuljskih slapov

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane v torek, 19. julija, na planinski izlet do Martuljskih slapov – 1150 m n. m. Avtomobile boste parkirali v Gozdu - Martuljku. Hoje je približno za štiri ure. V primeru slabega vremena bo izlet v četrtek v istem tednu. Zbirno mesto bo ob 7. uri pred AMD Cerklje.

Prisluhnimo Savi od Fuksove brvi do Šobca

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 28. julija, na planinsko-pohodniški izlet Prisluhnimo Savi od Fuksove brvi do Šobca. Odhod z vlakom bo ob 8.45 z Železniške postaje Kranj. Odpeljali se boste do Radovljice in se spustili do reke Save, kjer boste pri Fuksovi brvi začeli pohod ob obali Save, šli do Šobca in si ogledali znamenitosti ob poti. Ne pozabite rdeče vozovnice za vlak. Prijave z vplačili sprejemajo do ponedeljka, 25. julija, v društveni pisarni.

OBVESTILA

Dvodnevna strokovna ekskurzija

Škofja Loka – Govedorejsko društvo Škofja Loka vabi v soboto, 27. avgusta, na dvodnevno strokovno ekskurzijo na Madžarsko. Odhod bo ob 2.00 s parkirišča na Lipici. Prijave zbirajo do polne zasedbe avtobusa oz. najkasneje do ponedeljka, 18. julija, po tel. 031 343 747 ali po e-pošti majda.luznar@kr.kgzs.si.

Natečaj za najlepši gorenjski nagelj in vrt

Kranj – Gorenjska turistična zveza tudi letos razpisuje natečaj za najlepši gorenjski nagelj, zato vabijo k sodelovanju vse ljubitelje te balkonske cvetlice, da pošljejo slike z naslovom in kontaktnimi podatki na: Gorenjska turistična zveza, Koroška 27, 4000 Kranj ali na gtz@t-2.net do konca avgusta. Razpis je objavljen tudi na www.gorenjska.si. Projekt poteka pod naslovom Vrnimo gorenjski nagelj na okna in balkone 2022. Ker pa želijo spodbuditi čim več mladih k zasaditvam v domačem vrtu, izbirajo tudi najlepši gorenjski vrt – zelenjavni, sadni, cvetlični. Prijave zbirajo do 15. avgusta.

PREDAVANJA

O Nobelovem nagrajencu Haroldu Pinterju

Spletni dogodek – Pisateljica Nina Kosmač vabi v soboto, 16. julija, ob 19. uri na predavanje o britanskem Nobelovem nagrajencu Haroldu Pinterju, piscu temnih obsesij in mentalnih motenj. Predavanje bo na Zoom povezavi: <https://uso5web.zoom.us/j/89674576645?pwd=YjVJNkRmSWcrZFdhbkhZU-ENGcnhYdz09>, ID: 896 7457 6645; access code: BQb855.

KONCERTI

Glasbeni večer

Tržič – V petek, 15. julija, se bo ob 20.30 v Tržiškem muzeju začel glasbeni večer z Ajdo Stino Turek in vibrafonistom Vidom Jamnikom. Izvrstna mlada glasbenika sta prejelnika več odmevnih nagrad, letos pa sta izdala prvo skupno zgoščenko z naslovom Rajska ptica. Na odru se jima bosta pridružila trobentač Tomaž Gajšt in basist Robert Jukič.

GLASOV JEŽ

(Ne)urejenost pokopališča

SIMON ŠUBIC

Pokopališče v prvi vrsti do-jemamo kot prostor za počas-titev spomina na umrle, nekje smo prebrali, da je tudi pro-sstor miru, ki še živčim poma-ga sprejemati smrt kot del živ-ljenja. Slovenci imamo do po-kopališč še posebej čustven odnos in obiskujemo jih po-gosto, množično prižigamo sveče in prinašamo cvetje v spomin na pokojne svojce, prijatelje, sodelavce ... Zato nas tudi zelo hitro zmoti, če

pokopališče ni lepo urejeno in vzdrževano. Na takšen kiks nas je pred dnevi opozorila obiskovalka kranjskega poko-pališča, ki jo je zmotila neure-jena, s travo porasla tlakova-na površina ob njihovem gro-bu. Sramota, je pripisala k fo-tografiji, ki nam jo je poslala. Verjamemo, da bo Komunala Kranj kot upravljavec poko-pališča hitro poskrbela za lep-ši videz tlakovane poti (če že ni), saj sicer po naših izkuš-njah za mestno pokopališče zgledno skrbi.

Anketa o turizmu v Žirovnici

Žirovnica – Zavod za turizem Žirovnica je na svoji spletni strani objavil povezavo do spletne ankete o tem, kako so pre-bivalci zadovoljni s turizmom v Žirovnici. Kot so poudarili, gre trajnostni razvoj turizma z roko v roki z lokalno skupnostjo, spodbuja ustrezno zaščito lokalnega okolja, poskrbi za za-dovoljstvo lokalnih prebivalcev ter poskuša čim bolj omejiti negativne vplive na prebivalce, kulturo in okolje.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ	15.30 ČEBELICA MAJA 3: ZLATO JAJCE, sinhro.
Sobota, 16. 7. 18.30, 21.00 ARTURJEVO PREKLETSTVO 16.00 MOŠKI 18.15, 20.45 THOR: LJUBEZEN IN GROM 15.45, 19.30 THOR: LJUBEZEN IN GROM, 3D 20.30 ELVIS 18.00 JURSKI SVET: PREVlada 16.15 KOZMOBLISK, sinhro. 17.30, 20.15 TOP GUN: MAVERICK	15.00, 17.15 BARABE, sinhro.
KINO SORA, ŠKOFJA LOKA	
Petek, 15. 7. 20.00 THOR: LJUBEZEN IN GROM	
Sobota, 16. 7. 20.00 ELVIS Organizatorji filmskih predstav si prid-r-žujejo pravico do spremembe programa.	

Nekateri recepti v knjigi so preprosti, za druge je potrebno malo več spretnosti, vendar so vsi preskušeni, tudi večkrat. S krašenjem ni pretiravala, da se sladice ne bi zdele že na prvi pogled prezahtevne: Uporablja bolj naravne sestavine, kot so koščki sadja, posušeni cvetovi, drobljeni oreščki, nasekljana čokolada in drugo.

26
EUR

Število strani: 152 strani, 20 x 24 cm, trdo vezana

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

LOTO

Rezultati – žrebanje 13. 7. 2022
3, 22, 24, 26, 29, 31, 33 in 27

Loto PLUS: 1, 4, 7, 8, 25, 29, 32 in 6
Lotko: 4 9 0 4 1 0

Sklad 17. 7. 2022 za Sedmico: 3.310.000 EUR
Sklad 17. 7. 2022 za PLUS: 790.000 EUR
Sklad 17. 7. 2022 za Lotka: 300.000 EUR

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS OZ ŠKOFJA LOKA vabi na krvodajalske akcije, ki bodo potekale:

V OSNOVNI ŠOLI ŠKOFJA LOKA MESTO

V PONEDELJEK, 18. 7. 2022 od 7. do 13. ure,

V TOREK, 19. 7. 2022 od 7. do 13. ure,

V SREDO, 20. 7. 2022 od 7. do 13. ure in

V ČETRTEK, 21. 7. 2022 od 7. do 13. ure

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII!

051/389 270 ali **051/671 147** ali **030/716 796**

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odzivi, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih različnih ukrepov.

www.daruj-kr.si
BREZPLAČNA OBJAVA

Radio Triglav®

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3

tvoji najljubši hiti

”SE BO ŽE ZACELILO.

Po vsej verjetnosti ste zdravi in nimate razloga za skrb. A sprememba na koži, ki se ne celi, ter kožno znamenje, ki se veča, spreminja obliko, barvo ali krvavi, sta lahko prva znaka kožnega raka. Ne iščite izgovorov, posvetujte se s svojim zdravnikom.

#BREZizgovorov

www.onkonet.si

ONONET

ZDRAVNIŠTVO SLOVENSKE
ONKOLOGIJE
BOLNIŠNICA Z RAKOM

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

TRISOBNO stanovanje, Preddvor, tel.: 040/289-629 22001740

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

HIŠE

KUPIM

STARO hišo v Kranju z okolico, prodajalec ostane v hiši dosmrtno, tel.: 040/389-518 22001633

POSESTI

KUPIM

KMETIJO v okolici Škofje Loke ali Ljubljane, tel.: 041/515-390, Saša 22001690

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

MERCEDES-BENZ CLC 220 CDI, avtomatik, l. 2009, 277.000 km, odlično ohranjen, tel.: 040/795-958 22001767

SUZUKI Jimny 1.3 bencin, letnik 2006, prevoženo 135.000 km, tel.: 041/227-338 22001734

TOYOTA Auris 1.4 D, letnik 2009, 130.000 km, svetlo sivomoder, prvi lastnik, tel.: 041/753-494 22001758

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 22001625

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

MOTORNA KOLESA

PRODAM

SKUTER Yamaha 50 E, tel.: 031/206-064 22001743

BMW R 45, oldtimer, l. 78, realni km, s kovčki, tel.: 031/316-548 22001754

MOTO rokavice, številka L, nove, tel.: 040/795-958 22001769

STROJI IN ORODJA

PRODAM

AVSTRIJSKI cepilec drv Zipper, 12 T., 4 KW, do 1 m dolžine, vertikalni, malo rabljen, tel.: 051/819-044 22001750

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

ODKUPUJEMO kostanjeve drogove (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–11 m (tudi neobeljene). SES, d. o. o., Opekarska ul. 22, Maribor, tel.: 041/865-596 22001861

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

SMREKOVE plohe, 15 % vlage, tel.: 031/316-548 22001752

PODARIM

ZASTEKLJENA okenska krila tip Jelovica in vratna krila 81/200, tel.: 031/724-542 22001733

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 22001619

BUKOVA drva, prevoz možen v okolice Cerkelj, Komende in Vodice, tel.: 041/778-852 22001760

SUHA hrastova drva in bukove butare, tel.: 031/826-621 22001130

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

JEDILNO mizo 80 x 120, zložljivo posteljo in stare slike, tel.: 040/705-145 22001742

PISALNO mizo 120 x 70 cm, odlično ohranjeno, cena 50 EUR, tel.: 051/427-576 22001766

PODARIM

2 lestenci za 6 žarnic, cena 27 EUR, tel.: 031/724-542 22001731

JOGI dimenzije 190 x 90, zelo dobro ohranjen, okacija Železniki, tel.: 031/753-125 22001728

OTROCI NAS POTREBUJEJO

Povabljeni k solidarnosti!

ZBIRAMO šolske potrebščine za 13.000 otrok v stiski. www.karitas.si

S poslanim **SMS** sporočilom **ZVEZEK5** na **1919** boste darovali 5 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, Telemacha, A1 in T-2.

Karitas

Knjiga za vse ljubiteljske sadjarje. Predstavljeni so sajenje, cepljenje, rez dreves in pomlajevanje starih dreves, bolezni in škodljivci ter varstvo sadnega drevja. Marsikatero bolezen in škodljivca je v domačem sadovnjaku mogoče omejiti ali celo zatreti s praviimi agrotehničnimi ukrepi, v nekaterih primerih pa brez uporabe kemičnih sredstev ne gre.

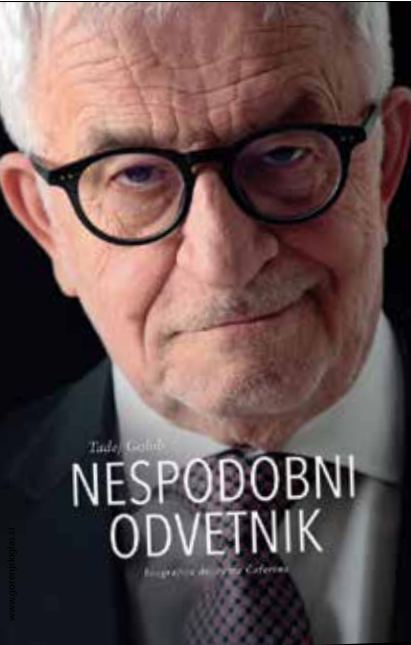
160 strani, mere: 17 x 23,5 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

21 EUR * poštnina

Gorenjski Glas

Vse otroštvo se je upiral vsem pravilom, vedno je bil v opoziciji, vedno je bil drugačen. Mladi upornik se je razvil v najboljšega zagovornika v državi, postal in ostal je ikona slovenskega odvetništva.

246 strani, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

19,99 EUR * poštnina

Gorenjski Glas

V knjigi je 120 receptov, ki so razumljivi, natančni, sestavine pa vsem dostopne. Med njimi so recepti za: čokoladne brizgane piškote, cimetove zvezdice, žepke z marmelado, pariške rože, orehove rezine, kefirjeve tortice, pomarančne kocke ...

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 150 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR * poštnina

Gorenjski Glas

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

RABLJENO zamrzovalno omaro Candy, cena po dogovoru, tel.: 040/906-427

22001757

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

22001623

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OHRANJENO otroško vrtno leseno hišo 2 x 2, napihljivi grad 32 x 32 x 7 in leseno zibelko, tel.: 041/374-201

22001763

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

ODLIČNO ohranjeno bolniško posteljo Dali. Ima električni pomik za vzglavje, noge in višino. Skoraj nič rabljena, kot nova, tel.: 041/516-077, Drago

22001761

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

LABRADORCE, rjave in črne, cepljeni in čipirani, primerni za oddajo, tel.: 041/313-405

22001736

PODARIM

ČRNE mucke, tel.: 031/347-433

22001729

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

KROKODILA za čelni nakladač, za les, puhalnik z noži in puhalnik Tajfun, tel.: 031/316-548

22001755

PRIKOLICO za prevoz okroglih bal, 15 kosov, hidravlično nakladanje, tel.: 041/807-416

22001744

PUHALNIK Tajfun z motorjem in pripadajočimi cevmi, tel.: 030/676-435

22001748

ROVOKOPAČ MF 50, balirko za male kocke Clas in prikolico za prevoz malih kock, tel.: 041/711-632

22001739

SAMONAKLADALCO Sip 17 m³, nov reduktor in obnovljen pobiralni greben, ugodno, tel.: 041/571-150

22001753

KUPIM

TRAKTOR, lahko s priključki, in gozdrasko prikolico, tel.: 031/500-933

22001663

TRAKTOR, znamka in model nista pomembna, lahko tudi v slabšem stanju, tel.: 071/439-020

22001737

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo. Pripeljem na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113

22001621

11 let staro ujahano kobilo z žrebetom, lahko tudi opremo, tel.: 041/364-504

22001741

2 bikca in 2 prašiča za nadaljnjo rejo, tel.: 031/304-351

22001762

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 041/665-296

22001746

BIKCA LIM/ČB, starega 12 dni, tel.: 031/559-796

22001759

BIKCA ČB, starega 10 dni, tel.: 041/342-350

22001765

JAGNJETA, težka od 25 do 30 kg, za zakol ali za rejo, JS pasme, tel.: 040/539-023

22001756

KUNCE, pravkar odstaviene, za nadaljnjo rejo, tel.: 051/819-044

22001751

MLADO kravo po drugi telitvi, dobra mlekarica, tel.: 041/812-096

22001749

PAŠNO kravo dojiljo pasme simentalka, skupaj s teličkom bikcem, starim 2 meseca. cena po dogovoru – ugodno, tel.: 031/418-408

22001730

PRAŠIČE, težke od 50 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in možna dostava, tel.: 041/455-732

22001720

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

22001620

PODARIM

LETO dni stare kokoši rjave pasme, tel.: 068/191-126

22001764

OSTALO

ODDAM

BREZPLAČNO košnjo za seno, 7.500 m², tel.: 031/724-542

22001732

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

REDNO ali honorarno zaposlimo strojnega ključavničarja – varilec. Kozina Kranj, d.o.o., Pintarjeva ulica 5, Kranj, tel.: 041/652-285

22001768

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržiče, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zaves, plise zaves, komarniki, markize, www.asteriks.net

22001618

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

22001624

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

22001622

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

22001256

ZAHVALA

V 85. letu se je od nas poslovil naš dragi ata

JOŽE ROZMAN

Jančkov Joža iz Stražišča pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku in Lovski družini Jošt za lepo opravljen pogrebni obred. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Žalujoči njegovi domači

ZAHVALA

V 35. letu je mnogo prezgodaj odšel s tega sveta naš dragi sin, brat in stric

BORUT POTOČNIK

Iskreno bi se radi zahvalili vsem, ki ste se prišli poslovit od našega Boruta. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, družbi, s katero je tako rad hodil v hribe, sosedom iz Radovljice ter Mlake pri Kranju. Iskrena hvala Petri Cyranski, Urbanu Močniku in Blažu Jancu za lepo prebrano besedilo Borutu. Zahvaljujemo se tudi vsem zaposlenim v Lipu Bled, ki so se v tako velikem številu prišli poslovit od njega. Hvala gospodu župniku Andreju Županu za lepo opravljen obred, pevcem za lepo petje ter pogrebni službi Novak za vso organizacijo. Iskrena hvala vsem, ki ste našega Boruta imeli radi in vam bo ostal v srcu in spominu. Dragi Borut, neizmerno te imamo radi in neizmerno te bomo pogrešali!

Mami Jana, ati Andrej, sestri Anita in Katarina, nečaka Anže in Matija ter prijatelja Matic in Jure

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila zlata mami, mama, babica, teta, prijateljica in zaupnica

JOŽEFA ZAVRL

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot, za tople besede in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste darovali sveče in cvetje. Hvala pogrebnemu zavodu Pogrebni Dvorje za vso pomoč pri izvedbi prevoza in upepelitve. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lep pogrebni obred. Mami, 86 let si nas s svojo svetlo energijo učila skromnosti, dobrote, potrpljenja. Ta tvoj zgled nas bo vedno spominjal nate, mi pa ti obljubimo, da bomo ob misli nate vedno veselega obraza. Mama, hvala ti za vse! Ohranili te bomo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

Spomini so kot iskre, ki pod pepelom tlijo, a ko jih razgrneš, vedno znova zažarijo. (J. W. Goethe)

OSMRNICA

Težkega srca vas obveščamo, da nas je v 68. letu nepričakovano zapustil naš

MILAN NAPOKOJ

4. februar 1954–12. julij 2022

Pogreb bo v ponedeljek, 18. julija 2022, v družinskem krogu na kranjskem pokopališču. Zelo smo žalostni.

Vsi njegovi

OSMRNICA

Z žalostjo v srcu vam sporočamo, da je nenadoma in mnogo prezgodaj zaprl svoje trudne oči naš dragi

JOŽEF LANGERHOLC

p. d. Ortmanov Jože iz Sv. Duha pri Škofji Loki

Pogreb dragega pokojnika s sveto mašo bo v ponedeljek, 18. julija 2022, ob 16. uri v Stari Loki. Od 10. ure dalje bo žara v tamkajšnji mrliški vežici.

Žalujoči vsi njegovi

Mirno in spokojno si zaspala, v večni sen od nas odpotovala. Naj bo srečno tvoje potovanje in pogosto vračaj se nam v sanje ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

IVANE GORŠIČ

roj. Lipovec, iz Gorenj pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter darove za sv. maše. Hvala g. župniku Eriku Šviglju za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

Prazen dom je in dvorišče, naše oko zaman te išče, ni več tvojega smehljaja, utihnil je tvoj glas, bolečina in samota sta pri nas. Zato pot nas vodi tja, kjer sredi tišine spiš, a v naših srcih še živiš.

Najlepši cvet enkrat oveni, najdragocenejši predmet svojo ceno izgubi, le duša svojo vrednost skozi leta krepi in tvoja je zagotovo najbogatejša med vsemi.

KURILNO olje, skupaj s cisterno 2.500-litrsko, tel.: 04/51-32-789

22001735

MANJŠO novejšo kosilnico in zračno puško, tel.: 041/364-504

22001745

VRATA za nakladalno prikolico Sip 28, 24 in verigo z letvami, tel.: 031/343-177

22001747

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasig-g-glas.si

www.gornjeglasi.si

Korita Mostnice niso plaža

Korita Mostnice so ena najbolj priljubljenih naravnih znamenitosti v Bohinju, a med obiskovalci je včasih zaznati neprimerno obnašanje.

MAŠA LIKOSAR

Stara Fužina – Nanesprejemljivo ravnanje nekaterih obiskovalcev ob koritih Mostnice so opozorili prebivalci Stare Fužine, ki so med drugim opazili, da se ob koncu tedna območje ob tako imenovanem slončku in ponvcih spremeni v pravo poletno plažo. O tem so obvestili tudi Turizem Bohinj, ki v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Stara Fužina - Studor upravlja pot po koritih Mostnice in njeno obiskovanje. Kot poudarja direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, so korita Mostnice naravna znamenitost znotraj Triglavskega narodnega parka, zato za obiskovanje veljajo pravila. »Med osnovnimi sta hoja po označeni poti ter prepoved kopanja, kanjoniranja in drugih dejavnosti v Mostnici,« je dejal Langus.

Tudi zaposleni v strokovni službi Javnega zavoda Triglavski narodni park (JZ TNP) opozarjajo, da gre za občutljivo naravno okolje. »Ob množičnem obisku je zato spoštovanje pravil sprejemljivega in dovoljenega obnašanja na tej poti ključnega pomena tako za ohranjanje narave kot za

V Turizmu Bohinj in JZ TNP opozarjajo, da je ob obisku korit Mostnice nujno upoštevati pravila, kot sta hoja po označeni poti in prepoved kopanja. / Foto: arhiv JZ TNP

zadovoljstvo obiskovalcev,« so dejali in še pojasnili, da je v bližini speljana označena pot, ki obiskovalcem s prehodom in krajšimi postan-ki omogoča opazovanje izjemnih naravnih lepot. Del poti ob Mostnici, na katerem so se pojavile težave, leži v drugem varstvenem območju Triglavskega narodnega parka, kjer so skladno s 17. točko 15. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku

prepovedane dejavnosti, kot so kopanje, potapljanje, čolnarjenje in druge rekreacijske dejavnosti na jezerih in vodotokih. Za kršitelje zakon predvideva od petsto do tri tisoč evrov kazni.

Na pobude, kakršna je bila tokratna domačinov, se naravovarstvena nadzorna služba JZ TNP redno in po svojih zmožnostih čim prej odzove tudi na terenu. Naravovarstveni nadzorniki

obiskovalce, ki kršijo pravila, običajno na to opozarjajo, kadar pa kršitve nadaljujejo, lahko sprožijo postopek in kršitelja kaznujejo z globo.

Da bi preprečili neustrezno početje obiskovalcev ob koritih Mostnice, bodo po besedah Klemena Langusa vsi pristojni na tem območju okrepili nadzor, predvsem pa opozarjali obiskovalce, kakšno vedenje je tam sprejemljivo.

V Šoli zdravja tudi begunke

JASNA PALADIN

Kamnik – Telovadci Šole zdravja pravijo, da so en dan prišle, jih gledale in sramežljivo posnemale. Opazili so jih in takoj povabili v svojo skupino, a šele takrat opazili, da gre za Ukrajinke. Povabili so jih, da lahko vsako jutro pridejo telovadit z njimi, kar so vse tri z veseljem sprejele.

ukrajinsko jed, skutine cmo-ke. Po koncu telovadbe tudi Ukrajinke zapojejo s člani skupine Keršmančev park himno njihove skupine, saj so jim člani pripravili listke z besedilom, tako da lahko berejo in pojejo v slovenščini.

Še posebej veselo pa je bilo v skupini 11. julija, ko so proslavili 80. rojstni dan svoje članice Anice Korošec. K

Ukrajinske begunke Natalija, Jelena in Irina skupaj z Anico Korošec iz skupine Keršmančev park, ki je pred dnevi dopolnila 80 let

Pred nekaj dnevi so jih presenetili z gesto in jim podarili majice z logotipom Društva Šola zdravja. Natalija, Jelena in Irina so bile zelo presenečene in hvaležne, saj so jim člani Šole zdravja s tem pokazali, da jih sprejmejo v svojo skupino in da so enakopravne z njimi. Kot izraz hvaležnosti so tudi one presenetile njih in jim naslednji dan pripravile svojo tradicionalno

slavju je gospa Anica povabila tudi nove sošolke iz Ukrajine, ki so se z veseljem odzvale in slavljenki zapele čestitko po ukrajinsko.

V Društvu Šola zdravja, ki ima skupine po vsej Sloveniji, so se odločili, da se jim begunci iz Ukrajine lahko pridružijo brez plačila članarine, in prav kamniška skupina je prva takšna, ki jih je sprejela medse.

Ob Ruski kapelici letos le maša?

Zadnji julijski konec tedna je vsako leto potekala slovesnost pri Ruski kapelici na Vršiču. Letos pa so zaradi vojne v Ukrajini v Kranjski Gori zavzeli odločno stališče: Pri organizaciji ne bomo sodelovali.

URŠKA PETERNEL

Kranjska Gora – Kranjskogorski občinski svetniki so na sredini seji sprejeli sklep, po katerem Občina Kranjska Gora letos ne bo sodelovala pri organizaciji tradicionalne slovesnosti

pri Ruski kapelici na Vršiču. Vzrok so aktualne politične razmere v svetu oziroma vojna v Ukrajini.

Kot je dejal kranjskogorski župan Janez Hrovat, bo po njegovih informacijah potekala zgolj spominska maša. Župan je dejal, da ne bodo

nikogar odvrčali od obiska Ruske kapelice, vendar pa občina letos ne bo poskrbe- la za tribune, organizirane prevoze in protokol, tako kot v preteklih letih.

Kot je dejal župan, je to morda priložnost, da se v prihodnje »kapelica vrne h

koreninam« in da namesto politično-sponzorskega dogodka, v kakršnega se je slovesnost spremenila v zadnjih letih, znova začnejo pripravljati manjšo spominsko slovesnost in jo na ta način »vrnejo« Kranjskogorcem.

Pohodnike na Veliki planini so evakuirali

Velika planina – V torek so zaradi napake na krmilnem sistemu morali zaustaviti nihalko na Veliko planino, zaradi česar se približno 150 obiskovalcev planine ni moglo vrniti v dolino. Okoli 15. ure je bila v sodelovanju z družbo Velika planina, gorskimi reševalci, gasilci in Civilno zaščito Kamnik organizirana evakuacija obiskovalcev planine – v dolino Kamniške Bistrice so jih s terenskimi vozili, kombiji in avtobusi prepeljali po cesti. Evakuacija je potekala brez težav, tehnično okvaro na nihalki pa so tudi že odpravili, tako da od srede dalje znova vozi po voznem redu.

Vstop v sotesko le s spletnimi vstopnicami

Podhom – Turistično društvo Gorje obvešča, da je vstop v sotesko Vintgar med 9.30 in 13. uro mogoč le s spletnimi vstopnicami ali s potrjeno prednajavo skupine. V tem času nakup vstopnic na lokaciji ni mogoč.

Ta lepi sejem, ta nageljnov sm'n

Kropa – Nekdaj so sredi julija na oknih kroparskih deklet zacveteli gorenjski nageljni. Z njimi so dekleta okrasila vigenjce, fantje so si jih zatakneli v gumbnice ali za klobuke. Ker je čas sovpadal z datumom blagoslova cerkve sv. Lenarta, po izročilu naj bi se to zgodilo na god sv. Marjete, je bila maša in po maši sejem. Turistično društvo Kropa obuja tradicijo s prireditvijo Ta lepi sejem, ta nageljnov sm'n, ki bo v nedeljo, 17. julija. Ob 9.30 bo najprej sveta maša za Kroparje pri sv. Lenartu, od 10.30 dalje sejem na prostoru pred vigenjcem in prikaz kovanja žebeljev v vigenjcu, ob 11.30 bo nastop Otroškega pevskega zbora KD Kropa, ob 12. uri kovaška malica, do 14. ure pa druženje pod lipo pri vigenjcu.

vremenska napoved

Danes bo sprva sončno, sredi dneva in popoldne pa ob prehodu fronte spremenljivo do pretežno oblačno z nevihtami. Jutri bo zmerno oblačno s popoldanskimi nevihtami. V nedeljo bo sončno in suho. Nekoliko bolj sveže bo.

PETEK

15/28 °C

SOBOTA

16/27 °C

NEDELJA

13/27 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

